

Kriptopénz és robotok: Hogyan adózzunk és fizessünk adót rájuk?

Sami Ahmed, J.D., Yale Law School

december 6, 2017

I. A technológia legnagyobb változásai és miért fontosak	5
A. Blockchain és a megosztott nyilvános főkönyv	5
B. Kriptopénz és ICO-k (Initial Coin Offerings)	8
1. Elszalasztott lehetőség, ha nem megfelelő jogi struktúrákat alkalmaznak	10
2. Helyes jogi struktúrákra van szükség a zűrzavar elkerülése érdekében	12
C. Mesterséges intelligencia	13
1. A mesterséges intelligencia eltolhatja az adóalapot	14
2. Jelenleg nem léteznek hivatalos jogi normák	14
D. Processzor sebesség és Big Data	15
II. Irodalmi áttekintés	16
A. Blockchain	16
B. Cryptocurrency	17
C. Mesterséges intelligencia	18
D. Integráció	20
III. A blokklánc technológia hatása az adózásra	20
A. Új adóalap-lehetőségek	20
1. Virtuális valuta adóztatása	22
a. A virtuális valuta mint ingatlan	22
..... jele	
nlegi adóztatása	22
b. Más	22
..... ors	
zágok megközelítései	25
A kriptopénzeket	25
utaként kell kezelni?	28
c. Miben különböznek a	28
..... val	
uták?	28
ii. Más ügynökségek általi kezelés	30
iii. A valutakezelés	30
..... gaz	
dasági és politikai következményei	31
iv. A hasonló jellegű cserék kiskapuja	33
v. Az alapszabályok kiskapui	34
d. A kriptopénz befektetési szerződés?	35
e. Adatvédelem és adóvégrehajtás	40
f. A kriptopénz hivatalos állami elfogadása jogi bonyodalmakat okozhat	42
g. Lehetséges adóügyi megközelítések	43
h. Ajánlott megközelítés	44
2. A mesterséges élet	49
adózási kérdései	49
a. Büntetőjogi felelősségre vonható-e a mesterséges intelligencia az adócsalásért vagy másoknak a csaláshoz	49

Elektronikusan elérhető a következő címen:

<https://ssrn.com/abstract=3083658>

- i. való tanácsadásért? 49
  - i. A jelenlegi technológia nem teszi lehetővé a büntetőjogi rendszer egyik fő célkitűzését sem azáltal, hogy a robotokat büntetőjogi felelősségre vonja50 .....
    - ii. Más felek ..... bün
    - tetőjogi felelőssége is helytelen51 .....
  - b. Mesterséges intelligens lényekkel ..... kap
  - csolatos joghatósági kérdések51 .....
  - c. Robot Tax53 .....

i.	A robotadó előnyei	53
ii.	A robotadó hátrányai	54
d.	Ajánlott megközelítés	55
B.	Jobb célzás	56
1.	Integráció	56
a.	A részvényesi felosztási módszer áttekintése	58
b.	A modell	fő céljai 58
i.	Megszünteti a nyereség vállalati megtartása és a kifizetés közötti eltérést	58
ii.	Csökkenti a nem társasági forma iránti előítéletet a társasági formával szemben	59
iii.	Csökkenti a vállalati adósságfinanszírozás részarányát a részvényfinanszírozással szemben	60
2.	Integrációelőnyei és	hátrányai 62
a.	A modell	legfontosabb előnyei
i.	Az átmenet megkönnyítése	62
ii.	Relatív intuitivitás és a status quo-tól való alacsony eltérés	63
b.	Legfontosabb hátrányok	64
i.	Nehéz adminisztrálhatóság	64
ii.	Jövedelem időzítési probléma	64
iii.	Alulfizetési probléma	66
IV.	Következtetés	67

Háttér

A közelmúltban számos olyan technológiai változás történt, amely hatással van az adók kiszámítására, kivetésére és visszatérítésére. A számítógépek gyorsabbak lettek. A nyomkövető rendszerek rugalmasabbak, mint valaha. A digitális tárolás hihetetlenül olcsóvá és könnyen hozzáférhetővé vált. A mesterséges intelligencia pedig árnyaltabbá tette a nyomon követést, érdekes kérdéseket vetett fel az adóalanyisággal kapcsolatban, és megváltoztathatja az egész adózási rendszer alapvető feltételezéseit.

Ez a dokumentum a következőkkel kapcsolatos néhány tágabb kérdés meghatározására és kezelésére törekszik a technológiai változások. Ez a dokumentum ezeket a tendenciákat a tágabb értelemben vett adózási és jogosultsági rendszerrel kapcsolatos esetek összefüggésében vizsgálja. Konkrétabban szól arról, hogy hogyan lehet számos ilyen adót és jogosultságot hatékonyabban kivetni és

célzottan a céljaiknak megfelelően. A dokumentum két állítást fogalmaz meg: (i) a jobb technológia

új adóalapokat hoz létre, amelyeket a kormányzat célzottan megcélozhat; és ii) a technológia lehetővé teszi, hogy az adókat jobban meg lehessen célozni a megadóztatni kívánt népességcsoportokra és viselkedési formákra.

A technológia a gazdaság hagyományos összetevőitől új, korábban nem adóztatott tevékenységek felé mozdította el a tevékenységet. Két példa erre a virtuális valuta tranzakciók és a munkát és szolgáltatásokat nyújtó robotok. Ez az eltolódás veszélyezteti a kormányok azon képességét, hogy fenntartsák a bevételek folyamatos áramlását, mivel a gazdasági jövedelem egyre nagyobb mértékben tolódik át olyan kategóriákba, amelyek nem adóznak. A nagy kérdés az, hogy meg kell-e adóztatni a virtuális valutát, és ha igen, hogyan, és ha igen, akkor a robotokat is meg kell-e adóztatni, mint az embereket, mivel egyre inkább hasonlítanak az emberekre? Ezek a kérdések még bonyolultabbá válnak, ha a saját pénzügyi és politikai programjaikkal rendelkező uralkodók közötti hatalmi harcok összefüggésében tárgyaljuk őket.

Emellett a technológia megnyitotta az utat az adók és hitelek olyan módon történő célzásához, amely korábban nem volt megvalósítható.

Például a vállalati

az integráció célja egy olyan egységes adórendszer létrehozása, amely a kettéválasztott társasági és egyéni rendszereket egy egységes adórendszer javára szüntetné meg. A harmonizált modell korrigálná a jelenlegi rendszer által okozott óriási hatékonysági hiányosságokat és torzulásokat. A jelenlegi torzulások közé tartozik a jövedelem megtartásának előnyben részesítése a felosztás helyett, valamint az adósság előnyben részesítése a saját tőke helyett. Az adórendszer integrációjának jelenlegi akadályja az, hogy nem lehet nyomon követni a társasági

jövedelem az egyes részvényesek számára. Szerencsére a blokklánc módszert ad a a jövedelem nyomon követése, és lehetőséget biztosít az integráció elérésére.

Korlátozások és a tanulmány kontextusa

Ez a projekt a technológia és az adózás nagyobb tudományos programjának része. A meglévő tudományos kutatások elsősorban az egyes adózási rendelkezések megváltoztatására vonatkozó javaslatok (a technológia vizsgálata nélkül), illetve a technológia bizonyos jogterületekre gyakorolt hatását tárgyaló javaslatok (a technológia és az adózás metszéspontjáról nagyon keveset írtak) csoportosíthatók. E tanulmány célja egy szélesebb körű módszertan megfogalmazása arra vonatkozóan, hogy a kormányoknak hogyan kellene újrafogalmazniuk az adók megértésére és kivetésére vonatkozó megközelítéseiket a fejlett technológia korában. A jövőbeni kutatások célja az ilyen típusú kutatások kiterjesztése lenne. Például az adózás új lehetőségei más területeken, például a megújuló és fenntartható energiatechnológiák fejlődésével új lehetőségek nyílnak majd meg. A korszerűsített technológia valószínűleg korszerűsített megközelítéseket és kereteket fog igényelni az adózás számára. Egy másik példa lehet az adójog és más jogterületek, például a kártérítési jog metszéspontjaihoz való hozzájárulás. Az adójog hasznos eszköz lehet az autonóm technológia korszakában a felelősség és a kockázat megosztásával kapcsolatos jogi és filozófiai dilemmák megoldására.

Szerkezet

Az I. rész a technológia legnagyobb és legjelentősebb változásait mutatja be.

az adózást befolyásolják. A II. rész ismerteti a tanulmányban tárgyalandó adók és technológiák jelenlegi szakirodalmát. A III. rész a tézis két fő állítását tárgyalja: az új adóalapokat és a jobb célzást. Ezen túlmenően, a rész előírási megoldásokat tárgyal arra vonatkozóan, hogy az egyes adókat vagy jogosultságokat hogyan kellene megreformálni, hogy a leghatékonyabban ériék el céljaikat. Végül a IV. rész összefoglal néhány záró gondolatot és az adórendszerünk alapfeltevéseinek felülvizsgálatára vonatkozó általános módszertant.

I. A technológia legnagyobb változásai és miért fontosak

A. Blockchain és a megosztott nyilvános főkönyv

Talán a legnagyobb technológiai változás, amelyet 2017-től nem könnyen vettek figyelembe az adótörvénykönyvben, a blokklánc és a nyilvános főkönyv megjelenése. A blokklánc forradalmi jellege miatt az "új Google"¹ címet érdemelte ki.

A laikusok számára a blokklánc "olyan technológia, amely tartósan rögzíti a tranzakciókat oly módon, hogy azokat később nem lehet törölni, hanem csak szekvenciálisan frissíteni, lényegében egy véget nem érő történelmi nyomvonalat vezetve".² A technológia megváltoztatja a tranzakciók lebonyolításának és rögzítésének - és adóztatásának - módját.

---

¹William Mougayar, *The Blockchain Is the New Google*, TECHCRUNCH (2016. május 11.),

²*Id.*

A kriptopénzek - amelyek közül a legismertebb a Bitcoin - az egyik legjelentősebb a blokklánc legismertebb felhasználási módjai. Annak vizsgálata, hogy a Bitcoin hogyan használja ki a blokkláncot, hasznos gyakorlat lehet annak megértéséhez, hogy más technológiák hogyan használhatják ki gyakorlatilag a blokkláncot. A Bitcoin Alapítvány elmagyarázza, hogy a blokklánc egy megosztott nyilvános főkönyv, amelyre az egész Bitcoin-hálózat támaszkodik. Minden megerősített tranzakció szerepel a blokkláncban. Így a Bitcoin-tárcák kiszámíthatják elkölthető egyenlegüket, és az új tranzakciókról ellenőrizhető, hogy valóban a költő tulajdonában lévő bitcoinokat költik-e el. A blokklánc integritását és időrendi sorrendjét kriptográfiával érvényesítik. ³

Mint leírtuk, a blokklánc fő ereje az adatok nyilvános jellegében rejlik. Egy óriási nyilvános táblán mindenki azonosíthatja a "duplikált vagy csalárd tranzakciót", hogy megakadályozza a bitcoinok jogosulatlan duplikálását. ⁴ De hogyan működik pontosan a technológia, hogy lehetővé tegye a biztonságos kommunikáció egy szintjét az egyes felek számára a tényleges tranzakció lebonyolításához? A válasz az, hogy minden személynek két "kriptográfiailag összefüggő kulcsa" van - az egyik egy nyilvános kulcs, amelyet a világon bárki láthat és használhat -, a másik pedig egy magánkulcs, amely matematikailag

---

³ *Id.*

⁴ *Id.*

kapcsolatos, de nem lehet kitalálni a nyilvános kulcson keresztül. ⁵ Egy személy küldhet

Bitcoin egy másik személynek az ő nyilvános kulcsának használatával. ⁶ A titkos kulcs segítségével csak a címzett *érhet hozzá* a tartalomhoz. ⁷

A nyilvános főkönyv bárki számára elérhető, és megtekinthetik az adott tételre vonatkozó korábbi tranzakciókról szóló információkat, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy az ingatlant a tényleges jelenlegi tulajdonostól kapják meg, nem pedig egy képtelen tulajdonostól. ⁸

Az IRS ügynökök feladata jelenleg az adócsalók azonosítása a nyilvános főkönyvek feldolgozásával és a nyilvános címek és a magánszemélyek összevetésével. ⁹ A jelenlegi nyomkövető rendszerek azonban nem kiválóak, és nem mindig derítik ki az adócsalókat. ¹⁰ Valószínű azonban, hogy ezek a rendszerek idővel javulni fognak, és jobb nyomon követés valósulhat meg.

Bár a kriptopénz a blokklánc legismertebb alkalmazása, számos más technológia is alkalmazza és alkalmazhatja azt. ¹¹ Lakáscímek és a megosztáson alapuló gazdasági tranzakciók használhatják a technológiát. ¹² A blokklánc felhasználható a szerzői jogok megsértésének megakadályozására, és "hatalmat adhat bárminek az átruházására", például "autók és házak, digitális részvények és kötvények . . . és digitális

---

⁵ Joshua A.T. Fairfield, *Bitproperty*, 88 S. Cal. L. Rev. 805, 820 (2015).

⁶ *Id.*

⁷ *Id.*

⁸ *Id.*

⁹ Kelly J. Winstead, [The North Carolina State Tax Treatment of Virtual Currency: 21 N.C. Banking Inst. 501, 518 \(2017\).](#)

¹⁰ *Id.*

¹¹ Goldman Report 4-5. <http://www.the-blockchain.com/docs/Goldman-Sachs-report-Blockchain-Putting-Theory-Theory-into-Practice-Practice.pdf>

¹² *Id.*

pénz. ¹³ Az alkalmazások széles körűek. Az alkalmazások széles köre azt jelenti, hogy számos, eredetileg nehezen nyomon követhető tranzakciót ma már sokkal könnyebben nyomon lehet követni és meg lehet adóztatni.

További alkalmazások közé tartozik a nyilvántartásokhoz való valós idejű, ellenőrzési szintű hozzáférés. A blokklánra épülő bérszámfejtési rendszerek "lehetővé teszik, hogy több kormányzati ügynökség azonnal ellenőrzési szintű hozzáférést kapjon az összes munkavállalói nyilvántartáshoz és az összes munkáltatói megfeleltetés-fizetéshez. Egy fiat kriptovaluta segítségével a blokkláncon lévő bérszámfejtési alkalmazás azonnali globális bérszámfejtési megfelelést tesz lehetővé a jelenlegi bérszámfejtési megfelelés költségének töredékéért. ¹⁴ Az automatizálás és a nyomon követés ezen szintje lehetővé teszi a kormányok számára, hogy sokkal hatékonyabban célozzanak meg bizonyos viselkedési formákat adózási és ellenőrzési célokra.

B. Kriptopénz és ICO-k (Initial Coin Offerings)

A kriptovaluta kifejezetten a digitális valuták azon csoportjára utal, amelyek a megfelelő átutalást biztosító blokklánc-technológiát alkalmazzák. 2017. november 27-én 1324 különböző kriptovaluta létezett. ¹⁵ Ezek számos különböző blokklánc-hálózatot használnak az általuk alkalmazott technológiai keretként. A legelterjedtebbek közé tartozik a Bitcoin, az Ethereum, a Bitcoin Cash, a Ripple és a Litecoin. ¹⁶

---

¹³ Joshua A.T. Fairfield, *Bitproperty*, 88 S. Cal. L. Rev. 805, 809 (2015).

¹⁴ Richard Thompson Ainsworth és Ville Viitasaari, *Payroll Tax & the Blockchain*, Tax Notes International, March 13, pp. 1007-1024, (2017. március).

¹⁵ *List of Cryptocurrencies*, WIKIPEDIA, https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_cryptocurrencies.

¹⁶ *Id.*

A kriptovaluták megpróbálták megkülönböztetni magukat a Bitcointól azzal, hogy különböző marketing és technológiai különbségek. Az egyik ilyen kriptopénz, a Dogecoin inkább viccből indult egy kutyát ábrázoló internetes mém alapján, és egy online támogatói közösséget szerzett, amely gyakran használta a fejlesztőknek vagy tartalomszolgáltatóknak szánt adományokra.¹⁷ Ezeknek az érméknek a piaci részesedése egyáltalán nem kicsi: A Dogecoin a 2014. januári 60 millió dollárról 2017 júniusára 340 millió dollárra emelkedett.¹⁸ Aztán ott vannak az underground pornográf hálózatok, amelyek olyan kriptovalutákat alkalmaznak, mint a Titcoin, amelyet arra használnak, hogy elrejtsek a hitelkártyák egyébként terhelő tranzakciós előzményeit.¹⁹ Technológiai oldalról mind a Litecoin, mind az Ethereum különböző technológiákat használ, amelyeknek köszönhetően gyorsabb blokk-tranzakciós időkkal rendelkeznek, mint a Bitcoin (amelynek nagyjából 10 perc egy tranzakció).²⁰

Az ICO-k (Initial Coin Offerings - kezdeti érmeajánlatok) egy új érme első kibocsátására utalnak.

kriptopénz, amely crowdfunding segítségével gyűjt pénzt.²¹ Az IPO-val (initial public offering) ellentétben, amely a részvények vásárlóinak tulajdonrészt biztosít a vállalatban, az ICO a vásárlóknak részesedést biztosít egy projekt jogdíjaiból.²² Az emberek abban a reményben vásárolnak érmeiket egy projekthez, hogy a közösség és a valuta virágozni fog. Az ICO-k esetében sok pénz forog kockán: január óta

---

¹⁷ Dogecoin, WIKIPEDIA, <https://en.wikipedia.org/wiki/Dogecoin>.

¹⁸ *Id.*

¹⁹ Titcoin, WIKIPEDIA, <https://en.wikipedia.org/wiki/Titcoin>.

²⁰ "4 kriptovaluta a bitcoinnál sokkal gyorsabb blokkolási idővel". A MERKLE. Feb. 19, 2017. <https://themerkle.com/4-cryptocurrencies-with-much-faster-block-times-than-bitcoin/>.

²¹ Initial Coin Offering, WIKIPEDIA, https://en.wikipedia.org/wiki/Initial_coin_offering.

²² *Id.*

2017 augusztusáig már 1,1 milliárd dollár volt az ICO bevétele, ami tízmilliárd dollár.

a 2016-os bevételek többszörösét, tehát ez a gyakorlat gyorsan növekvő jelenség.²³

Az ICO-kat számos adózási kérdés övezi. Az ICO-kat tiszta jövedelemként kell kezelni? Az ICO-kat a hagyományos kockázati finanszírozáson keresztül történő finanszírozás alternatívájaként használják, így kell-e valamilyen módon kezelni a tőkét? Általában az ICO-t kezdeményező fél vagy felek megtartják az érmék egy részét, majd megtartják az összes többi érme eladásából származó pénzeszközöket. Kell-e előírni a piaci értéken történő értékelést? Ezek a valuták egyik hétről a másikra jelentősen ingadozhatnak (néha 1000%-kal vagy annál is nagyobb mértékben).²⁴

1. *Elszalasztott lehetőség, ha nem megfelelő jogi struktúrákat*

alkalmaznak

A kriptovaluta rendkívüli előnyökkel jár, ha a szabályozási és adózási rendszert helyesen tervezik meg, de óriási hátrányokkal jár, ha a rendszert rosszul tervezik meg. Mint minden dolgot, ezt is kevésbé valószínű, hogy használják, ha a szabályozási és adózási követelményeknek való megfelelés túlságosan nehézkes.

Ha bizonyos országok a legkönnyebbé válnak a megfelelés szempontjából, és megkönnyítik a megfelelő struktúrákat, amelyek bizalmat ébresztenek a kriptovaluták használata iránt, akkor a kriptovaluták paradicsomaivá válhatnak. Sokan elkezdik majd használni az adott ország struktúráit és jogi kereteit. Van egy

---

²³ *Id.*

²⁴ Wolf Richter, *3 Charts Show the Crazy Gains of Cryptocurrencies*, BUSINESS INSIDER (May 15, 2017 6:39 PM) <http://www.businessinsider.com/bitcoin-price-compared-to-other-cryptocurrencies>.

nagy mennyiségű gazdasági tevékenység átirányításának lehetősége ezen a területen keresztül ország. A kriptovaluták teljes piaci kapitalizációja több százmilliárdos nagyságrendű, és folyamatosan növekszik - így egyetlen ország vagy országcsoport számára nagy a lehetőség, hogy a kriptovaluták előnyeinek nagy részét magáénak tudhassa.

Emellett a kriptopénzek elfogadása kezd mindenütt elterjedni. Az olyan általános kiskereskedők, mint a Target, az Expedia, a Victoria Secret, a Dell és a Zappos csak néhány a sok vállalat közül, amelyek már elfogadják a Bitcoint fizetőeszközként.²⁵ Mivel ennyivel több tranzakciót bonyolítanak le ezzel az új technológiával, az amerikai kormányzatnak kötelessége kidolgozni egy sor irányelvet a tranzakciók megfelelő megadóztatására, miközben nem tolja ki a tranzakciókat külföldre. Dollármilliárdok forognak kockán, és az Egyesült Államoknak meg kell próbálnia, hogy ennek az értéknek minél nagyobb részét belföldön tartsa meg.

Mivel egyre gyakoribbá válnak, fontos, hogy ne adóztassuk meg őket a olyan módon, amely mind az egyének, mind a kormány számára nagyon megnehezíti a megfelelés nyomon követését. Jelenleg a kriptovaluta tulajdonként való kezelése azt jelenti, hogy ha valaki egy gyorsétteremben vesz egy hamburgert, akkor a valután keletkező nyereség vagy veszteség után adókötelezettséget kell fizetnie. Ez az eredmény nem ideális, mert indokolatlanul megterheli a kriptovaluta használatát, így a fogyasztók esetleg nem használják tovább az Egyesült Államokban, ami a kriptovaluták népszerű központjait esetleg külföldre helyezi át, és az amerikai felhasználókat bonyolult jogi megfelelésbe keveri.

---

²⁵ Ellen Vessels. "Ki fogadja el valójában a Bitcoint fizetési formaként." AZ AMERIKAI ZSENI. (2016. május 26.) <https://theamericangenius.com/finance/bitcoin>.

2. Helyes jogi struktúrákra van szükség a zűrzavar elkerülése érdekében

A kriptopénzre jelenleg több jogi szabvány is létezik. Az amerikai bíróságok számos olyan ügyben hoztak döntést, amelyek eltérő megközelítést alkalmaznak a kriptopénzek adóztatásának módját illetően. Több bíróság is úgy foglalt állást, hogy a Bitcoin jogilag pénznek minősül, és befektetési szerződésnek számíthat. ²⁶ A *Shavers-ügyben* eljáró bíróság a következőket mondta: "A Bitcoin rendelkezik értékmérővel, fizetési formaként használható, és csereeszközként használják. Mint ilyenek, a Bitcoin-befektetések ebben az ügyben megfelelhetnek a Legfelsőbb Bíróság által a *Howey-ügyben* meghatározott "pénzbefektetés" kritériumának." ²⁷

Az *Egyesült Államok kontra Ulbricht* ügyben a bíróság úgy ítélte meg, hogy a

"pénzmosásról szóló jogszabály

elég tág ahhoz, hogy a Bitcoins pénzügyi tranzakciókban való felhasználására is kiterjedjen." ²⁸ Egy másik bíróság megerősítette azt a nézetet, hogy a Bitcoin pénzként funkcionál: "pénzeszközként funkcionálnak, és csereeszközként és fizetőeszközként használják őket." ²⁹ A *Florida kontra Espinoza ügyben* azonban ezzel ellentétes megközelítést alkalmaznak, miszerint "nem általánosan használt csereeszköz", és így nem pénz. ³⁰

A kriptovaluta kezelésének rendkívüli sokfélesége aggasztó. Mivel ennyi jogi norma létezik, rendkívüli megfelelési költségek merülnek fel az adó- és szabályozási kötelezettségek meghatározásakor.
A

---

²⁶ *SEC v. Trendon T. Shavers & Bitcoin Sav. & Tr.*, No. 4:13-CV-416, 2014 U.S. Dist. LEXIS 194382, at *17 (E.D. Tex. Aug. 26, 2014).

²⁷ *SEC v. W.J. Howey & Co.*, 328 U.S. 293, 298-99 (1946).

²⁸ 31 F. Supp. 3d 540, 570 (S.D.N.Y. 2014).

²⁹ *United States v Murgio*, 15-cr-769 (AJN) (S.D.N.Y., 2017. január 12.).

³⁰ F14-2923 (Fla 11th Cir, 2016. július 22.).

a kormánynak olyan szabályozást kell bevezetnie, amely tisztázza a kétértelműségek nagy részét

amelyek jelenleg a területet sújtják.

C. Mesterséges intelligencia

E dokumentumban a "mesterséges intelligencia" fogalma kifejezetten a "gépek vagy szoftverek által mutatott intelligenciára" utal.³¹ Ez a tág meghatározás magában foglalja mind az olyan intelligens gépeket, amelyek képesek úgy viselkedni, mint az emberek, mind pedig az olyan technológiát, amely lehetővé teszi a komplex feldolgozást, amelynek során a számítógép egy mintából tanul, és így hihetetlenül nehéz műveletek elvégzésére képes kis idő alatt.

A mesterséges intelligencia legújabb fejleményei közé tartozik Watson, a szuperszámítógép kiterjesztett bevezetése, amely legyőzte minden idők legjobb Jeopardy-bajnokát.³² A Baker & Hostetler ügyvédi iroda nemrégiben alkalmazta a Watson platformon alapuló Ross mesterséges intelligenciájú ügyvédet.³³ Csak idő kérdése, hogy a gépek önállóan is képesek lesznek döntéseket hozni, ahogy azt a Pew szakértői felmérésében számos válaszadó megjósolta.³⁴ Az ilyen típusú előrelépések összetett jogi kihívásokat fognak okozni.

---

³¹ *Mesterséges intelligencia*, WIKIPEDIA, https://en.wikipedia.org/wiki/Artificial_intelligence.

³² *Id.*

³³ *Mesterségesen intelligens ügyvédet "Ross" felvett az első hivatalos ügyvédi irodája*, FUTURISM (2016. május 11.), <http://futurism.com/artificially-intelligent-lawyer-ross-hired-first-official-law-firm/>.

³⁴ Aaron Smith & Janna Anderson, *Predictions for the State of AI and Robotics in 2025*, PEW RESEARCH CENTER: INTERNET, SCIENCE & TECH (2014. augusztus 6.),

1. A mesterséges intelligencia eltolhatja az adóalapot

Ha a mesterséges intelligenciát nem megfelelően adóztatják meg, súlyos probléma merülhet fel, mégpedig az, hogy a munkavállalók hagyományos adóalapja vagy kevesebb pénzt keres, vagy olyan mértékben zsugorodik, hogy kevesebb teljes adót szednek be. Annak érdekében, hogy a kormány egyensúlyt teremtsen, és megfelelően ösztönözze a vállalatokat arra, hogy a robotmunkaerőt az emberi munkaerővel szemben alkalmazzák, gondosan ki kell dolgoznia a mesterséges intelligencia megadóztatására vonatkozó normákat.

2. Jelenleg nem léteznek hivatalos jogi normák

Jelenleg nincsenek külön kategóriák a mesterséges intelligencia vagy a robotok számára a hagyományos gépekhez képest. Emellett nincsenek hivatalos jogi iránymutatások arra vonatkozóan, hogy a vállalatoknak vagy magánszemélyeknek hogyan kell programozniuk őket az etikai megfelelés biztosítása érdekében. Ha egy robot azzal az etikai dilemmával szembesül, hogy profitot realizáljon, miközben az általa képviselt személyt jogi felelősség terheli, hogyan kell egyensúlyoznia e két feszültség között? Hivatalos jogi keret nélkül sok kár lehetősége áll fenn, mivel az autonóm robotok olyan döntéseket hozhatnak, amelyek sok kárt okoznak másoknak, anélkül, hogy valóban felelős fél lenne. Emellett bizonyos jogi normákat is meg kell határozni, mivel a robotok megközelítik és esetleg felül is múlják az emberi képességeket. Saját adózási és jogi felelősségi kategóriát indokolhatnak.

<http://www.pewinternet.org/2014/08/06/predictions-for-the-state-of-ai-and-robotics-in-2025/>.

D. Processzorsebesség és nagy mennyiségű adat

A Moore-törvény, vagyis az a megfigyelés, hogy "a számítógépek teljesítménye két évente megduplázódik ugyanolyan költség mellett", továbbra is igaz.³⁵ Ennek eredményeként egy mikroprocesszor chip tranzisztorkapacitása 1992-ben körülbelül 1 millió volt, 2011-re azonban körülbelül 3 milliárdra nőtt.³⁶ A számítási teljesítmény ilyen gyors növekedése lehetővé tette, hogy a számítógépek több olyan feladatot is elvégezzenek, amelyeket korábban a kézi könyvelési gyakorlat és nyilvántartás szabályozott.

A processzorsebesség növekedésének egyik óriási előnye a nagy adathalmazok mennyisége.

A nagyméretű adatok olyan adathalmazokra utalnak, amelyek túl nagyok vagy összetettek ahhoz, hogy a hagyományos adatfeldolgozással gyakorlatilag elemezni lehessen őket.³⁷ A közelmúltbeli innováció lehetővé tette e nagy adathalmazok elemzését prediktív analitika és más mintaalapú korrelatív megközelítések alkalmazásával.³⁸ Ennek eredményeképpen számos, az adózást érintő folyamat megvalósíthatóbbá vált. Különösen a nagy és összetett adathalmazok feldolgozásának képessége könnyítette meg a nyilvános főkönyvek blokklánc-elemzését. A nagy adathalmazok elemzésére való képesség hozzájárult a robotok és a mesterséges intelligencia térnyeréséhez is, mivel a komplex, nem lineáris döntéseket egy robot is képes meghozni.

---

³⁵ "Moore törvénye után". THE ECONOMIST. (2016. június 12.), <http://www.economist.com/technology-quarterly/2016-03-12/after-moores-law>.

³⁶ "Cloud Computing", WIKIPEDIA. (2016. április 10.) https://en.wikipedia.org/wiki/Cloud_computing.

³⁷ "Big Data", WIKIPEDIA. (2016. április 10.), https://en.wikipedia.org/wiki/Big_data.

³⁸ *Id.*

A kormányok most már a big-data algoritmusokra támaszkodnak, hogy robusztus megfigyelés. ³⁹ Ezek a változások lehetővé teszik a kormányok számára, hogy sokkal gyorsabban és hatékonyabban vegyenek részt a megfelelési erőfeszítésekben.

II. Irodalom Felülvizsgálat

A. B zárlánc

Viszonylag keveset írtak a blokkláncnak a jogra gyakorolt hatásáról. A blokkláncra hivatkozó számos írás a kriptopénzekkel kapcsolatban tárgyalja a technológiát, mivel a blokklánc az a kulcsfontosságú technológia, amely lehetővé teszi a kriptopénz-tranzakciók sokaságát.

Van néhány darab, amely a blokkláncnak a szerződési jogra gyakorolt hatására utal, mivel a blokklánc technológia lehetővé tenné a "garantált végrehajtást", növelve az ügyletekbe vetett általános bizalmat. ⁴⁰ Mások arról írtak, hogy a blokklánc hogyan fogja befolyásolni a magánéletet és a szerzői jogot, különösen azért, mert a nyilvános főkönyv állandósága megnehezíti a magán- vagy szerzői joggal védett információk törlését, ha egyszer már közzétették azokat. ⁴¹ Vannak olyan cikkek is, amelyek a

---

³⁹ Rory Van Loo, *Rise of the Digital Regulator*, 66 Duke L.J. 1267, 1268 (2017).

⁴⁰ Lásd Reggie O'Shields, Intelligens szerződések: Jogi megállapodások a blokklánc számára, 21 N.C. Banking Inst. 177, 178 (2017).

⁴¹ Garry Gabison, Policy Considerations for the Blockchain Technology Public and Private Applications, 19 SMU Sci. & Tech. L. Rev. 327, 335 (2016).

a bankszektorra gyakorolt hatás.⁴² Semmi sincs azonban leírva arról, hogy a blokklánc kifejezetten az adójogra van vagy lesz hatással.

B. C ryptocurrency

A kriptopénz és az adózás kapcsolatáról valamivel több tanulmány született. Konkrétan van egy rövid, 2013-as írás, amely megelőzi a kriptovaluták adózásáról szóló IRS-iránymutatást, és azt állítja, hogy a kriptovaluták adóparadicsomot jelentenek, mivel a felértékelődésük nem adózik, és az anonimitás látszata megmarad.⁴³ A cikk egy (már nem létező) probléma diagnosztizálására és néhány olyan megközelítés megemlítésére szorítkozik, amelyeket az országok a probléma megállítására alkalmazhatnak (és amelyek közül néhányat azóta már meg is valósítottak).⁴⁴

Vannak olyan tanulmányok is, amelyek a virtuális valuták különböző állami adózási rendszereit vizsgálják.⁴⁵ Egy másik cikk a virtuális valuták biztosítási fedezetét vizsgálja, tekintettel a csalárd átutalások vagy a velük kapcsolatos biztonsági sebezhetőségek kockázataira.⁴⁶ Még egy cikk az adóalap fogalmát vizsgálja az adózásban.

---

⁴² Lásd általában Madiha M. Zuberi, [A Silver \("Chain"\) Lining: Blockchain technológia sikerülhet a bankszektor felforgatása?](#), 36 Banking & Fin. Services Policy Rep. 1 (2017. március)

⁴³ Omri Marian, [Are Cryptocurrencies Super Tax Havens?](#), 112 Mich. L. Rev. First Impressions 38, 39 (2013)

⁴⁴ Lásd általában Omri Marian, [Are Cryptocurrencies Super Tax Havens?](#), 112 Mich. L. Rev. First Impressions 38 (2013)

⁴⁵ Kelly J. Winstead, [The North Carolina State Tax Treatment of Virtual Currency: 21 N.C. Banking Inst. 501](#) (2017).

⁴⁶ Mark J. Krone, Howard M. Bernstein, [Introduction to Bitcoin and Potential Insurance Coverage for Virtual Currencies](#), 21 Fidelity L.J. 143 (2015).

és hogy hogyan kellene áttérni az "alap-összevonás" rendszerére, mivel a jelenlegi a rendszer egyébként lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy manipulálják adóikat.⁴⁷ Még egy tanulmány foglalkozik a bitcoin-bányászat adóztatásának alapjaival, a mosott eladási szabályokkal és a hasonló jellegű cserére vonatkozó szabályokkal; ez a cikk azonban nagyrészt diagnosztizálja a problémákat anélkül, hogy normatív iránymutatásokat vagy megoldásokat javasolna.⁴⁸ Összefoglalva, van egy maroknyi darab, amely a kriptopénzek különböző aspektusait tárgyalja, de ez a tanulmány megkísérli megkülönböztetni magát a virtuális pénznemek adóztatásának módjára vonatkozó normatív iránymutatásokkal és a kriptopénzek tágabb keretrendszerére vonatkozó metaanalízissel.

Ezen túlmenően a Howey-tesztre való összpontosítás a közelmúltbeli

végrehajtásra összpontosítva intézkedések, a külföldi joghatóságok kriptopénzekkel való bánásmódjának megvitatása, valamint a crowdfundinggal való összehasonlítás mind újdonság.

C. Mesterséges intelligencia

A mesterséges intelligenciáról is nagyon keveset írtak, ami releváns lenne a jelen tanulmány előfeltételei szempontjából. A mesterséges intelligenciáról szóló egyik alapvető mű egy 1992-ben írt jogi folyóiratcikk, amely megjósolja a megnövekedett mesterséges intelligencia jelenségét, és feltárja azokat a filozófiai kérdéseket, amelyek az ilyen lények "személyiségének" tulajdonításával kapcsolatban felmerülnek.⁴⁹ A cikk minden bizonnyal elavult, mivel

---

⁴⁷ Adam Chodorow, *Rethinking Basis in the Age of Virtual Currencies*, 36 Va. Tax Rev. 371 (2017 nyara).

⁴⁸ Zachary B. Johnson, *I Got 988 Problems but Bitcoin Ain't One: The Current Problems Presented by the Internal Revenue Service's Guidance on Virtual Currency*, 47 U. Mem. L. Rev. 633 (2016).

⁴⁹ Lawrence B. Solum, *Legal Personhood for Artificial Intelligences*, 70 N.C. L. Rev. 1231 (1992).

a számítógépek és a technológia olyan felfogását képviseli, amely néhány évtizeddel régi, és inkább filozófiai keretet használ a személyiség kérdésének megválaszolására - míg ma már megengedhetjük magunknak azt a luxust, hogy a mesterségesen intelligens lényekről sokkal gyakorlatiasabb módon vélekedjünk arról, hogy hogyan fogják befolyásolni az adózás és a felelőség modern trendjeit, hiszen ezek valóban léteznek. Az 1992-es cikk azonban segít a mesterséges intelligens lények "személyiségével" kapcsolatos néhány fontos kérdés megfogalmazásában, ami számos más kulcsfontosságú kérdés releváns alapjául szolgál.

A robotokról és a mesterséges intelligenciáról szóló más írások a növekvő képességek. Az egyik ilyen rövid írás röviden megemlíti, hogy egyre gyakrabban használják őket ügyvédként, de nem tárgyalja a következményeket.⁵⁰ Egy másik cikk azt tárgyalja, hogy a bírák hogyan tárgyalják a robotokat a véleményükkel összefüggésben, és kritikával illeti az elképzeléseiket.⁵¹ Egy másik cikk a kanti erkölcsöt tárgyalja, és érvel amellett, hogy a robotokat úgy kell megtervezni, hogy érzelmeiket és erkölcsöt fejezzék ki, mivel egyre összetettebb és fontosabb feladatokkal szembesülnek.⁵²

---

⁵⁰ Kelly Phillips Erb, Készen állunk a robotügyvédekre?, 38 Pa. Law. 54 (2016. május-június)

⁵¹ Ryan Calo, Robots As Legal Metaphors, 30 Harv. J.L. & Tech. 209 (2016)

⁵² Lásd általában Duncan MacIntosh, Autonomous Weapons and the Nature of Law and Morality: How Rule-of-Law-Values Require Automation of the Rule of Law, 30 Temp. Intl. & Comp. L.J. 99 (2016)

D. I integráció

Az integrált adórendszer mögötti elképzelések egy 1992-es kincstári javaslatból származnak.⁵³ A javaslat többféle társaságiadó-rendszert dokumentál.

⁵⁴ Az integrációt tárgyaló kutatások nagy része a méltányosságra vonatkozó normatív elvekre összpontosít.⁵⁵ Más kutatások az integrációval kapcsolatos alkotmányos kérdéseket tárgyalják.⁵⁶ A jelenlegi kutatások nem foglalkoznak azzal, hogy a technológiai fejlődés hogyan befolyásolhatja a társasági adóintegráció megvalósíthatóságát.

Ez a tanulmány a technológiai fejlődésen alapuló új megközelítést kínál az integrációhoz. Tárgyalja, hogy a nyomon követési rendszerek és az elektronikus nyilvántartás hogyan lesz képes nyomon követni azokat a tételeket, amelyek hagyományosan nehezítették a megvalósítást.

III. A blokklánc technológia hatása a adózásra

A. Új adóalap Lehetőségek

Ez a szakasz a blokklánc-technológia hatását tárgyalja az adózás új alapjainak megteremtésében. Egyrészt a technológia fejlődése lehetővé teszi a kormányok számára, hogy

---

⁵³ Lásd általában Department of the Treasury, *Integration of the Individual and Corporate Tax Systems: Taxing Business Income Once* [a továbbiakban: *Treasury Report*] (1992), <http://www.treasury.gov/resource-center/tax-policy/Pages/integration-paper.aspx>.

⁵⁴ Id.

⁵⁵ Lásd pl. Meredith R. Conway, *Money, Money, Money, Money; It's A Rich Man's World: Making the Corporate Tax Fair*, 17 U. PA. J. BUS. L. 1181 (2015); Meredith R. Conway, *Stealth Inequity: Using Corporate Integration to Ease Unfairness in the Tax Code*, 2 WM. & MARY POL'Y REV. 53 (2010)

⁵⁶ Walter Hellerstein et. al., *Constitutional Restraints on Corporate Tax Integration*, 62 TAX L. REV. 1 (2008)

olyan adótételek, amelyek korábban nem voltak adókötelesek, mert logisztikai lehetetlenség volt a megadóztatva őket. Egy másik szinten maguk az új technológiák is megadóztathatók, amelyek korábban nem voltak adókötelesek, mert nem léteztek!

Az új adóalapok határa nagyjából megegyezik azzal, amit a magánpiacok és a kormányok úgy döntenek, hogy a blokklánc segítségével akarnak nyomon követni. Ha a magánpiacok elkezdik nyomon követni a fizikai javakat, például a művészeti alkotásokat, a koncertjegyeket vagy az atlétikai emléktárgyakat, akkor ezek a tárgyak könnyebb kormányzati adózás alá kerülhetnek. Ezeknek a tárgyaknak a különösen hasznos tulajdonságai, amelyek alkalmassá teszik őket a blokklánc nyomon követésére, az, hogy hajlamosak a hamisításra és a felértékelődésre egyaránt. A hamisítás elleni küzdelem érdekében a blokklánc biztosíthatja, hogy a nyilvános főkönyv nyilvánosan hitelesnek ismerje el őket. Ennek eredményeképpen a kormány a blokkláncon keresztül hozzáférést kaphatna ahhoz, hogy megállapítsa, mikor adják tovább ezeket a tárgyakat haszonszerzés céljából - és beszedje a rájuk esedékes adót. A kormány a hamisítás elleni küzdelem érdekében bizonyos blokklánc-nyilvántartási követelményeket is előírhat az olyan tárgyakra, mint például a luxustárcák. Bármilyen regisztrációs követelmény azonban nyilvánvalóan bizonyos polgári jogi következményekkel jár, mivel a kormányok így ismereteket szerezhetnek a tranzakciókról, amelyek jellemzően a magánszféra számára vannak fenntartva.

Ez a szakasz az adózás két új alapját vizsgálja meg: a virtuális valutát adózás és mesterséges intelligencia. Mindkét esetben fontos kérdésként merül fel, hogy az alapokat más, hasonlóan működő tárgyakhoz hasonlóan kell-e kezelni, valamint hogy az adózás milyen szélesebb körű érdekeket érinthet, például szuverén és gazdasági hatalmi harcokat.

1. Virtuális valuta adózás

A technológia fejlődésével együtt érlelődő adóreform egyik kulcsfontosságú területe a virtuális valuták adóztatása. A különböző kormányok nagyon eltérő megközelítést alkalmaznak az adóztatás módját illetően. Az eltérések egy része annak tudható be, hogy a kormányok a virtuális valutát mely, egymással legszorosabban összefüggő és hasonló tételekhez hasonlítják - és így hasonlóan adóznak. A módszerek közötti eltérések másik oka a virtuális valuta bizonyos módon történő megadóztatásának szuverén és gazdasági következményei. A szakasz tárgyalja a virtuális valuta különböző rokonait és a virtuális valuta bizonyos módon történő megadóztatásának különböző következményeit, majd a döntésben érintett különböző érdekek egyeztetésére tett kísérletként ajánlott megközelítést mutat be.

a. A virtuális valuta mint ingatlan jelenlegi adóztatása

Az IRS 2014-ben iránymutatást adott ki arról, hogy a virtuális valutát az Egyesült Államok szövetségi adóügyi céljaira vagyónként kell kezelni.⁵⁷ Ez minden gyakorlati szempontból azt jelenti, hogy a valutát nem kezelik tényleges valutaként, annak ellenére, hogy bizonyos tranzakciókhoz médiumként használják. Izrael hasonló szabályt adott ki, amely a kriptovalutát eszközként kezeli.⁵⁸ Szingapúr szintén úgy kezeli a kriptopénz tranzakciókat, mint

---

⁵⁷ "IRS Virtual Currency Guidance : Virtual Currency Is Treated as Property for U.S. Federal Tax Purposes; General Rules for Property Transactions Apply." IRS. IR-2014-36. Mar. 24, 2014.

<https://www.irs.gov/uac/newsroom/irs-virtual-currency-guidance>

⁵⁸ IZRAELI ADÓHATÓSÁG.

https://taxes.gov.il/About/SpokesmanAnnouncements/Pages/Ann_120117_2.aspx

az értéknövekedésre vonatkozó adózási következményekkel járó barterügyletek, hanem

nem vonja őket adóztatás alá, amennyiben a virtuális javakat cserébe szerzik meg.⁵⁹ Filozófiailag vannak olyan körülmények, amikor a kriptopénzek

jobban megközelíti a tulajdon szerepét, mint a valuta. Egyes kriptovaluták például elsősorban bizonyos kiváltságokhoz adnak hozzáférést, nem pedig csereeszközként szolgálnak. Az egyik ilyen kriptopénz a Legends kriptopénz (LGD). Az LGD italokra és táncra váltható be egy Las Vegas-i sztriptíz bárban, és különleges VIP-előjogokat biztosíthat azoknak a személyeknek, akik nagy mennyiséget birtokolnak belőle.⁶⁰ Funkcionálisan inkább tulajdonként működik, mivel a forgalma az ebben a klubban való használatra korlátozódik - nem rendelkezik olyan széleskörű felhasználási területtel, mint a normál kriptopénz, amelyet sok kereskedő széles körben elfogadhat - bár a nagyobb tőzsdéken még mindig beváltható készpénzre. Ahogy az ICO-k száma szaporodik, sok olyan kriptovaluta van, amely csak nagyon korlátozottan használható egy adott funkcióra. Sok tokent és érmét például egyszerűen arra használnak, hogy bizonyos projektek nyereségkiosztásából részesedést igényeljenek, mint például a Solar DAO, amely PV naperóművek építésére törekszik világszerte, és a nyereséget teljes egészében szétosztja a

---

⁵⁹ John Southurst. "Szingapúri kormány: Szingapúr: Így kívánjuk megadóztatni a Bitcoin." COINDESK. Jan. 9, 2014 02:55 AM. <http://www.coindesk.com/singapore-government-how-we-intend-tax-bitcoin/>

⁶⁰ Corin Faife, "A Las Vegas Strip Club Is Making It Rain Cryptocurrency". VICE MOTHERBOARD (2007. május 1., 6:00) https://motherboard.vice.com/en_us/article/qk7g8p/a-las-vegas-strip-club-is-making-it-rain-cryptocurrency.

az érme tulajdonosai.⁶¹ Ezek a projektalapú érmék és zsetonok inkább úgy néznek ki, mint a tulajdon, mint valódi valuta, még akkor is, ha a nyílt piacon likvidációs értékkel rendelkeznek, mivel nem elsősorban csereszerszököként, hanem egy projektből származó nyereségrészesedésként használják, amelyet más tárgyakra vagy valutára cserélve lehet felhasználni. A kriptovaluták nagy része azonban elsősorban a hagyományos valuták alternatívájaként kíván megjelenni. Arra törekszenek, hogy közös javak cseréjére használják őket, és gyakran nem hordoznak saját belső értéket, csak azt, hogy mások által széles körben elfogadottak.

Természetesen a tulajdonként való megadóztatás következményei sokkal rosszabbak a kriptovaluta felhasználói. Ha vagyónként adóznak, akkor a felhasználóknak minden egyes kriptopénzzel végzett tranzakciójuk során adónyereséget vagy -veszteséget kell realizálniuk. Ez a követelmény meglehetősen megterhelővé válik a kriptopénzek mindennapi felhasználói számára. Ha valaki vesz egy hamburgert egy gyorsétteremben, akkor a kriptovaluta birtoklása során a kriptovaluta értékének belső mozgása miatt nyereséget vagy veszteséget kell bevallania. Ezt a feladatot nehezíti, hogy ezek a kriptovaluták egyetlen nap alatt iszonyúan ingadozhatnak árfolyamukban.

Továbbá a kriptovalutáknak nincs meghatározott szabálya az alap meghatározására, ha több alapot tartalmazó csoportról van szó: a fogyasztó jelenleg manipulálhatja őket, így kiválaszthatja, melyiket adja el, és kiválogathat nagyobb vagy kisebb nyereséget vagy veszteséget. Egy ilyen rendszer azt is lehetővé teszi az egyének számára, hogy stratégiaileg hosszú távú

---

⁶¹ "Solar DAO." ICO-LIST. (2017. július 29.)
<https://www.ico-list.com/Index/detail/id/198.html>

tőkenyereség, a legalacsonyabb és legkedvezőbb adókulcsok, valamint a rövid távú közönséges

veszteségek, amelyek előnyösek a szokásos nyereség kiegyenlítésében.

b. Más országok megközelítései

A kriptopénzeket tulajdonként kezelő amerikai adórendszerrel ellentétben más országok kevésbé büntető adózási következményekkel fogadják el a kriptopénzeket és a bitcoint. Szlovénia a kriptopénzeket nem minősítette sem valutának, sem vagyonnak.⁶² Az ország a magánszemélyek számára teljesített kifizetéseket jövedelemként adóztatja (ahogy a magánszemélyeknek kifizetett pénzt is adóztatnák), és az értéknövekedés után nem kell tőkenyereségadókat fizetni.⁶³ Németország hasonló megközelítést alkalmaz, nem minősíti valutának (de pénzügyi eszköznek minősíti).⁶⁴ Svájc az egyik legkedvezőbb álláspontot képviseli a kriptopénzekkel szemben: A kormány a kripto valutát nem tekinti sem "árunak, sem szolgáltatásnak".⁶⁵ Sőt, úgy véli, hogy a kripto valuta valójában "valuta".⁶⁶ Ez azt is jelenti, hogy a tranzakciókra nem vonatkozik HÉA vagy átváltással kapcsolatos díj.⁶⁷

---

⁶² Nermin Hajdarbegovic. "Szlovénia tisztázza álláspontját a kriptopénzadóról". COINDESK. Dec. 23, 2013 05:30 PM. <http://www.coindesk.com/slovenia-clarifies-position-cryptocurrency-tax/>

⁶³ *Id.*

⁶⁴ Emily Spaven. "A német kormány és a média erősíti a Bitcoin népszerűségét." COINDESK. Sep. 27, 2013 10:27 AM. <http://www.coindesk.com/germanys-government-media-bolstering-bitcoin-popularity/>

⁶⁵ Bensch. "Jó hírek: Svájcban nincs áfa a Bitcoinra." PAYMENT 21. 2016. ápr. 15. 09:05. <https://payment21.com/blog/good-news-no-vat-bitcoin-switzerland>.

⁶⁶ *Id.*

⁶⁷ *Id.*

A blokklánc és kriptopénz startupok egyik legnépszerűbb oldala a svájci Zug tóparti városa volt. ⁶⁸ Egyes becslések szerint a kriptopénzekből származó pénzgyűjtésből "a jelenleg összegyűjtött globális tőke egynegyede svájci alapítványokban ül".⁶⁹ Ennek a tendenciának a fő oka a kriptopénzek svájci adóügyi szempontból kedvező megközelítésén túl e svájci alapítványok kedvező szabályozási kerete.

A svájci jog lehetővé teszi, hogy ezeket az alapítványokat olyan széleskörű céllal hozzák létre, amely lehetővé teszi számukra, hogy igazolják a mögöttes ICO-ba történő befektetést. ⁷⁰ Maga az alapítvány független, és egy kinevezett igazgatótanács felügyeli az irányítást és a működést. ⁷¹ Az alapítvány érméket vagy tokeneket bocsát ki pénzért cserébe, amelyeket aztán a kriptopénz sikerét szolgáló platformok és technológiák fejlesztésére fordít. ⁷²

Természetesen ez a modell ellentmondásos. Először is, a feltételezés az, hogy ezek a tokenek technikailag "ajándékozásért cserébe adott "emléktárgyaknak" tekinthetők, nem pedig megvásárolható eszközöknek, amelyeket a megszerzők spekulációra használnak. ⁷³ De mivel sok, ha nem a legtöbb alapítványi "adományt" ezzel a

---

⁶⁸ Matthew Allen. "A kripto malacpersely alapítványok elszaporodtak Zugban". SWISSINFO. Sept. 7, 2017 11:00 AM. https://www.swissinfo.ch/eng/500-million-business_crypto-piggybank-foundations-proliferate-in-zug/43494680.

⁶⁹ *Id.*

⁷⁰ Rhodri Davis. "Látom... Ó! ICO-k, kriptotokenek, svájci alapítványok és a filantrópia." CHARITIES AID FOUNDATION. 2017. november 2. <https://www.cafonline.org/about-us/blog-home/giving-thought/the-future-of-doing-good/i-see-oh-crypto-token-swiss-foundations-and-philanthropy>. ⁷¹ *Id.*

⁷² *Id.*

⁷³ *Id.*

fajta elvárást szem előtt tartva, az alapítványok adókedvezményeket élveznek azáltal, hogy inkább magas kockázatú szociális befektetéseként működnek, mint valóban jótékony célokra, amelyek nem várnak megtérülést. ⁷⁴ A svájci alapítványok nem automatikusan adómentesek - jótékonyági célokat kell szolgálniuk ahhoz, hogy megkapják ezt a státuszt -, és ezen alapítványok száma és elterjedtsége valószínűsíti, hogy adómentesek, és nem fizetik a svájci társasági adó túlzott mértékű adóját. ⁷⁵ Ez a gyakorlat a kormányzás egy fontos alapelvét érinti, nevezetesen azt, hogy hogyan lehet megfelelően ösztönözni bizonyos technológiákat, és hogy ezek az ösztönzők az adókedvezményes politikákból fakadjanak. Svájc és néhány más ország úgy döntött, hogy adóparadicsomként szolgál a kriptopénz-alapítású startupok számára, és házigazdája volt a tér hatalmas fellendülésének.

Egy másik ország, amely a szabályozási homokozó politikájáról ismert,

Mauritius.

Mauritius a köznyelvben "Ethereum-sziget" néven vált ismertté a kriptovaluta-alapítással szembeni barátságos politikája miatt. ⁷⁶ Az ország olyan érdekes partnerségekben tette lehetővé az innovációt, mint Mauritius második legnagyobb bankja a SALT nevű blokklánc-hitelezővel. ⁷⁷ A Mauritius Állami Bankjával (SBM) kötött partnerség lehetővé teszi a SALT számára, hogy fiateszközöket kölcsönözzön, amelyek mögött

---

⁷⁴ *Id.*

⁷⁵ *Id.*

⁷⁶ *Lásd pl.* Olusegun Ogundeji. "Cryptocurrency startup szeretné Mauritius "Ethereum-szigetté" tenni." IT WEB AFRICA. Jul. 17, 2017.

<http://www.itwebafrica.com/fintech/876-mauritius/238781-cryptocurrency-startup-wants-to-make-mauritius-an-ethereum-island>.

⁷⁷ Michael Kimani. "A SALT Lending és a Mauritius State Bank együttműködik a blokklánc alapú készpénzkölcsönökben." CRYPTOVEST. Oct. 15, 2017. <https://cryptovest.com/news/salt-lending-and-mauritius-state-bank-partner-on-blockchain-backed-cash-loans/>.

kripto valuta biztosítékként.⁷⁸ Adózási szempontból az ország lehetővé teszi a nagyon hasznos adózási struktúra, amelyet GBC2 néven ismerünk ("Global Business Company", "Category 2" megjelöléssel).⁷⁹ A GBC2 engedéllyel rendelkező társaságoknak Mauritiuson kívül kell üzleti tevékenységet folytatniuk, és mentesülnek az adózás alól, ami jó választássá teszi őket az ICO-k számára, amelyek jellemzően nem kötődnek egy földrajzi helyhez.

c. A kriptopénzeket valutaként kell kezelni?

Számos gazdasági hatás fog bekövetkezni, és már bekövetkezett az adózási célú tulajdonként való kezeléssel. Ezek a hatások jobban mérhetők és elemezhetők, ha holisztikus megközelítéssel határozzuk meg, hogy mi legyen a megfelelő adóügyi kezelés. A következőkben a következők kerülnek megvitatásra: i) a valuták egyedi jellemzői, ii) a kripto valuták különböző hatóságok általi kezelése, iii) gazdasági és politikai következmények, iv) a hasonló jellegű cserék kiskapui és v) az alapszabályok kiskapui.

i. Miben különböznek a valuták?

A valuták egyedi árucikkek. A likviditás csúcsát jelentik (jellemzően). A Merriam-Webster szerint a valuta "a forgalom mint csereeszköz".⁸⁰ A Bitcoin és más kripto valuták úgy tűnik, megfelelnek ennek a fogalomnak.

---

⁷⁸ *Id.*

⁷⁹ "A vállalati struktúra megválasztása". MAURITIUS KERESKEDELMI ÉS IZLETI KAMARA. <https://www.mcci.org/en/doing-business/start-a-business/choice-of-business-struktúra/>.

⁸⁰ "Pénznem". MERRIAM-WEBSTER. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/currency>.

meghatározás, mivel széles körben elfogadott, mint a fizetőeszköz és a forgalomba hozatal.

Filozófiai szempontból a valutáknak bizonyos előnyei vannak az árucikkekkel szemben. Az árucikkekkel ellentétben nem romlanak el, és korlátlan ideig használhatók anélkül, hogy attól kellene tartani, hogy önmagukban elértéktelenednek.⁸¹ Míg az ókori egyiptomiak már i. e. 2500-ban fémgyűrűket használtak pénzként, addig a kínai Tang-dinasztia vezette be elsőként a papírpénzt az i. sz. 7. század körül, a Western Union pedig 1871-ben fejezte be az első elektronikus pénzáttalást.⁸² A világ legtöbb jelentős pénzneme ma már fiat pénz, amelynek nincs semmilyen szilárd árucikk a háttérében, hanem egyszerűen azért van értéke, mert más felek elfogadják.⁸³ Hasonlóképpen a Bitcoin és más kriptovaluták is a fiat valutákhoz lennének hasonlóak, mivel nincs belső értékük.

Egyes bíróságok megvizsgálták azt a kérdést, hogy a Bitcoin "pénz. Az *Egyesült Államok kontra Faiella ügyben* a bíróság megvizsgálta a "pénz" fogalmát (amely pontosan a fenti, valutára vonatkozó megfogalmazást tartalmazza), és megállapította, hogy a Bitcoin pénznek minősül, mivel csereeszközként használják, és a

---

⁸¹ Daniel Kurt. "Hogyan működik a valuta." INVESTOPEDIA. (2016. aug. 1. 12:02) <http://www.investopedia.com/articles/investing/092413/how-currency-works.asp>.

⁸² *Id.*

⁸³ *Id.*

széles körben elterjedt, és így a pénzmosás elleni küzdelem hatálya alá tartozik.

jogszabály 1960.⁸⁴ szakasz

Mivel úgy tűnik, hogy a Bitcoin pontosan beleillik ebbe a definícióba, megfelelőbbnek tűnik a pénz és a valuta kategóriájába sorolni. Ugyanez kell, hogy igaz legyen más mainstream kriptovalutákra is, mint például a Litecoin és az Ethereum, amelyek elsősorban tranzakcióra használt, szabványos érmék, és amelyek mögöttes üzleti platform nélkül állnak, amely mögöttük áll.

ii. Más ügynökségek általi kezelés

A SEC a kriptovalutát befektetésként, a CFTC pedig árucikkként kezeli.⁸⁵ A CFTC döntése összhangban van az IRS ingatlanként való kezelésével, mivel a legtöbb árucikket nagyon hasonlóan kezelik, mint az ingatlant.⁸⁶ Ez a bánásmód azonban némileg eltér a többi pénzügyi szabályozó és végrehajtó ügynökség, például a FinCEN kezelésétől, amelyek a kriptopénzeket valutának minősítik, hogy a "valódi valuta helyettesítője" alapján szabályozhassák azokat.⁸⁷ A kriptopénzek eltérő kezelése elsősorban azt jelenti, hogy számos különböző ügynökség rendelkezik valamilyen szintű szabályozási hatáskörrel a kriptopénzek felett. Adózási szempontból a kereskedés

---

⁸⁴ 39 F. Supp. 3d 544, 545 (S.D.N.Y. 2014).

⁸⁵ "A CFTC joghatóságot gyakorol a Bitcoin-származékokra". SIDLEY. Oct. 15, 2015. <http://www.sidley.com/news/10-15-2015-derivatives-update>.

⁸⁶ *Id.*

⁸⁷ *Id.*

a kriptopénz még mindig hátrányos, mert a végső adóügyi kezelése miatt, mint ingatlan.

iii. A valutakezelés gazdasági és politikai következményei

Ha a kriptopénzeket nem tulajdonként, hanem valutaként kezelnék, akkor számos különböző gazdasági hatás lépne fel. Először is, az értéke növekedne, mivel a tranzakciókat anélkül bonyolíthatnák le, hogy minden egyes tranzakciónál nyereséget vagy veszteséget kellene elszámolni, ami negatív adózási következményekkel járna. Azért is nőne az értéke, mert a CFTC feltehetően kevesebb szabályozást alkalmazna, például az árupool-üzemeltetőkre vonatkozó szabályokat.⁸⁸ A második nagy hatás az lenne, hogy az Egyesült Államok kormánya segítené a Bitcoin azon törekvését, hogy a világ tartalékvalutájává váljon.⁸⁹ Az IMF a globális pénzügyi jelentőségük alapján választja ki a referenciavalutákat, és véleményük jelzésére létrehozza a különleges lehívási jogok kosarát.⁹⁰ Mivel az Egyesült Államok dollárja jelenleg némileg előkelő helyet foglal el vezető valutaként, Kína és más országok inkább a

---

⁸⁸ Lásd *Id.*

⁸⁹ Lásd Jacob J. "A jüan a világ ötödik tartalékvalutája lesz, lehet-e a Bitcoin a hatodik?" COIN TELEGRAPH. Oct. 2, 2016. <https://cointelegraph.com/news/yuan-becomes-worlds-fifth-reserve-currency-can-bitcoin-be-sixth>.

⁹⁰ *Id.*

egy olyan rendszer, ahol egy semleges valuta dominánsabb lenne, és az USA befolyása

kissé korlátozottabb lenne.⁹¹

Emellett egy ilyen rendszer azt is jelentené, hogy az Egyesült Államok központi bankjának kevesebb hatalma lenne a pénzügyi ciklusok és a gazdaság szélesebb körű manipulálására. Továbbá a bankok spekulációja is korlátozott lenne. Jelenleg nagy mennyiségű pénzt lényegében a bankok hoznak létre és növelik a pénzkínálatot, mivel a bankok a betétként kapott pénzt kölcsönözhetik, kivéve azt a kis százalékot, amely a tartalékok képzéséhez szükséges.⁹²

Ha tehát a kriptopénzeket nem adóztatnák meg vagyonként, az erősítené a kriptopénzek használatát és népszerűségét. Ugyanakkor gyengítené az Egyesült Államok globális pénzügyi hatalomra gyakorolt hatalmát, valamint a pénzügyi ciklusok hazai ellenőrzésére való képességét. Az IRS jelenleg is könnyebben tudja beszédni a kriptopénz bármely felhasználásából származó bevételeket. A politika változása azt jelentheti, hogy az emberek nagyobb valószínűséggel használnának kriptopénzt, ami vegyes hatást váltana ki. Egyrészt az online tranzakciókat a megfelelő technológiával könnyebben nyomon lehetne követni és elszámolni.

A kriptopénzzel végzett tranzakciókat azonban pénzmosással hozták összefüggésbe. Tehát a nettó hatás attól függ, hogy a technológia mennyire képes megelőzni a csalást.

---

⁹¹ "2030-ra a Bitcoin lehet a világ hatodik legnagyobb tartalékvalutája." VALUEWALK. Feb. 13, 2017 06:59 PM. <http://www.valuewalk.com/2017/02/bitcoin-replace-usd/>

⁹² "Reserve Requirement," WIKIPEDIA (2017. május 1., 12:48), https://en.wikipedia.org/wiki/Reserve_requirement

iv. A hasonló jellegű cserék kiskapuja

Az egyik továbbra is tisztázatlan terület az, hogy a kriptovaluta jogosult-e az 1031. § szerinti természetbeni cserére.⁹³ A szabályt hagyományosan a tárgyi tőkejavak, például ingatlanok cseréjére alkalmazzák. Például egy 100 000 \$ értékű ingatlan cseréje egy másik 100 000 \$ értékű ingatlanra nem eredményez azonnali adóeseményt; az adót csak akkor kell megfizetni, amikor az újonnan megszerzett ingatlan elidegenítésre kerül.⁹⁴ Ha pedig a cserélt ingatlan értéke alacsonyabb lenne, akkor a különbözet után adózási esemény következne be, ami realizált nyereségnek minősülne.⁹⁵

Elméletileg a kriptopénzpiacokon a spekulánsok továbbra is spekulálhatnak különböző kriptopénzekkel, teljesen szabad átjárással a különböző pénznemek között. Egyáltalán nem kellene adót fizetniük, amikor egyik befektetésből a másikba váltanak. Ez a forgatókönyv határozottan nem áll összhangban azzal, ahogyan a hagyományos befektetések jelenleg működnek.

A hagyományos részvény- vagy értékpapírbefektetések esetében a magánszemélyeknek általában nyereséget vagy veszteséget kell elszámolniuk a felértékelődés vagy elértéktelenedés miatt, amikor eladják azt - és nem folytathatnak vele 1031. § szerinti tranzakciót.⁹⁶ A kriptovaluta minden tényleges célt tekintve a szélsőséges ingadozások és a likviditás miatt sokkal közelebb áll az értékpapírokhoz, mint a hagyományos ingatlanokhoz. Tehát a

---

⁹³ American Bar Association Section of Taxation, Comment Letter on Notice 2014-21, (2015. március 24.) [a továbbiakban: ABA Comment], <http://www.americanbar.org/content/dam/aba/administrative/taxation/policy/032415comments.authcheckdam.pdf>.

⁹⁴ Lásd 26 U.S.C. § 1031 (2012).

⁹⁵ *Id.*

⁹⁶ *Id.*

ez az eredmény nem ideális. A 351. § szerinti gyakorlatilag hasonló eredmény sem, amely

lehetővé teszi, hogy egy társaságban lévő ingatlan részvényekre történő cseréje adóesemény nélkül történjen, ha a részvényt nyújtó személy meghatározó részvényessé válik.⁹⁷ Ez a mechanizmus ismét egy újabb módja annak, hogy az emberek elkerüljék a befektetéseikből származó nagy tőkenyereségek után rájuk eső megfelelő adózást.

Az ideális eredmény az lenne, ha a kriptopénzeket inkább valutaként kezelnék, de bizonyos regisztrációs követelmények bevezetésével, hogy a család lehetősége kisebb legyen, különösen a mögöttes üzleti modellel rendelkező tokenek esetében. Ezzel a megközelítéssel a befektetők már nem folytathatnának korlátlan spekulációt adókövetkezmények nélkül, mivel minden alkalommal adót kellene fizetniük, amikor régi kriptopénzt új kriptopénzre cserélnék. Emellett a valutaként való kezeléssel a felhasználók ténylegesen képesek lennének normális termékeket, például élelmiszert vásárolni anélkül, hogy adóeseményt váltanának ki.

v. Az alapszabályok kiskapui

Egy másik lehetséges terület, ahol a kriptopénz nem illeszkedik pontosan a megfelelő adózási keretbe, az az, hogy a kriptopénz jelenlegi vagyonként való kezelése igen érdekes következményekkel jár, mivel a különböző időpontokban vásárolt kriptopénzek eltérő alapokon nyugszanak. Egy felhasználó teljesen manipulálhat egy bizonyos mennyiségű veszteséget vagy nyereséget, amelyet úgy akar létrehozni, hogy tokeneket ad el, amelyekkel

---

⁹⁷ 26 U.S.C. § 351 (2012).

bizonyos bázisok.⁹⁸ Például, ha egy személynek van némi Bitcoinja, amelynek alapja 1 dollár és mások 5000 dolláros bázissal, akkor ha a jelenlegi ár 4000 dollár, akkor az egyik vagy a másik Bitcoin használatával veszteséget vagy nyereséget realizálhat.

Ennek a kiskapunak az ideális gyógymódja az összevonási szabályok vagy a leltározási szabályok, például az utolsóként beérkező áruk első kimenetelének (LIFO) vagy az elsőként beérkező áruk első kimenetelének (FIFO) érvényesítése.⁹⁹ Az összes kriptovaluta-tartalék összevonása a teljes állományon alapuló alap átlagolásával működne. A kriptovaluta bármely értékesítése ezt az átlagos alapot használná, megakadályozva az alap manipulálását. A másik alternatíva egy következetes rendszer létrehozása lenne, hasonlóan a LIFO vagy FIFO leltározási szabályokhoz. A LIFO az eladás alapját az utoljára vásárolt tétel(ek) képezné(k). A FIFO az eladott tétel alapját az elsőként vásárolt tétel(ek) beszerzési árával tenné egyenértékűvé. Ez a következetesség, amely biztosítja az alap meghatározásának határozott rendszerét, biztosítaná, hogy többé ne fordulhasson elő manipuláció.

d. A kriptopénz befektetési szerződés?

A kriptopénzpiacokra nézve súlyos következményekkel járna, ha a kriptopénzeket befektetési szerződésként kezelnék. Az ilyen befektetési szerződések felajánlóinak értékpapírként kellene nyilvántartásba venniük azokat, és az esetlegesen alkalmazandó SEC-szabályozás hatálya alá tartoznának. Sok Initial Coin Offerings és Token Sales már most is tiltja az Egyesült Államokból érkező befektetőket vagy résztvevőket, attól való félelmükben, hogy

---

⁹⁸ Zachary B. Johnson, *MEGJEGYZÉS: I Got 988 Problems But Bitcoin Ain't One: The Current Problems Presented by the Internal Revenue Service's Guidance on Virtual Currency*, 47 U. Mem. L. Rev. 633, 656 (2016).

⁹⁹ 46 U.S.C. § 53512 (2012).

a SEC szabályozása alá tartozhatnak a regisztráció és egyéb megfelelési kötelezettségek, például a nyilvános tőzsdére való bevezetés szükségessége, kivéve, ha a zártkörű kibocsátás akkreditált befektetőkre korlátozódik.¹⁰⁰ A SEC még nem adott ki hivatalos egyértelmű szabályokat arra vonatkozóan, hogy e kriptovalutákra vonatkoznak-e az értékpapírokra vonatkozó követelmények. Valójában sok a zavar a SEC álláspontjával kapcsolatban. Az egyik oldalon ott van a klasszikus Howey-teszt, amelyre a SEC néhány olyan ítéletében támaszkodik, amelyekben a kriptopénz-felajánlásokat értékpapírnak minősíti, mint például a DAO valuta felajánlásánál.¹⁰¹ Ebben a részben a dokumentum először a Howey-tesztet, majd néhány közelmúltbeli ítéletet, például a DAO-t tárgyalja, majd elemzést nyújt a jog jelenlegi helyzetéről, továbbá ajánlásokat tesz mind a SEC számára az ilyen ajánlatok szabályozására, mind pedig az ajánlattevők számára az értékpapírrá minősítés elkerülése érdekében.

A híres *Howey*¹⁰² teszt annak meghatározására, hogy egy szerződés

"befektetésnek" minősül-e.

szerződés" az 1933. évi értékpapírtörvény 2(a)(1) bekezdése alapján (és így regisztrációhoz kötött), a Legfelsőbb Bíróság egy 1946-os ügyéből ered, amely egy floridai citrusfarmot érintett. A Howey Company a farm felét a nyilvánosságnak kívánta bérbe adni a további fejlesztések finanszírozása érdekében, miközben a felét megtartotta magának. A potenciális vevőknek a földet "egységes hektáronkénti vagy tört hektáronkénti vételáron" ajánlotta fel.

---

¹⁰⁰ JP Buntinx, "Miért nem vehetnek részt az amerikai állampolgárok a kriptopénz ICO-kban?" MERKLE. <https://themerkle.com/why-cant-us-citizens-participate-in-cryptocurrency-icos/>.¹⁰¹ *Lásd pl.*, SEC. "Report of Investigation Pursuant to Section 21(a) of the Securities Exchange Act of 1934: The DAO." Release No. 81207. 2017. július 25. [a továbbiakban: DAO-vizsgálat].

¹⁰² *SEC v. W.J. Howey & Co.*, 328 U.S. 293, 298-99 (1946).

csak a citrusfák ültetésének évei számának figyelembevételével kiigazítva". az adott parcellán. Miután az ügyfelek megvásárolták a földet, felajánlották, hogy visszabérlik azt a Howey-in-the-Hills szolgáltató vállalatnak, amely betakarítja és értékesíti a terményt, és a befektetők megkapják az összevont hozamból rájuk eső részt.

Ezekben a szerződésekben nem volt belépési jog vagy konkrét gyümölcs.

E tények fényében a Legfelsőbb Bíróság a *Howey-ügyben* létrehozott egy tesztet annak meghatározására, hogy a jövőbeli rendszerek befektetési szerződésnek minősülnek-e. A befektetési szerződést úgy határozták meg, mint "olyan szerződést, ügyletet vagy rendszert, amelynek során egy személy a pénzét egy közös vállalkozásba fekteti, és kizárólag a támogató vagy egy harmadik fél erőfeszítéseitől remél nyereséget". *Id.* 298-299. o. E meghatározás négy alapvető elemet tartalmaz: i) pénzbefektetés, ii) közös vállalkozás, iii) nyereségvárákozás, és iv) a nyereség kizárólag a promóter vagy harmadik fél erőfeszítéseitől származik.

Nem kérdés, hogy minden ICO és tokenértékesítés az első és a harmadik tételt is magában foglalja: jellemzően pénzbefektetésről van szó a nyereség reményében.¹⁰³

A kulcskérdések jellemzően a második és a negyedik kérdés. Volt-e közös vállalkozás? És a nyereség kizárólag a támogató vagy egy harmadik fél erőfeszítéseiből származik? Az olyan tiszta valuták esetében, amelyeknek nincs mögöttes üzleti tevékenységük - csak csereeszközként működnek, mint például a Bitcoin, az Ethereum vagy a Litecoin -, úgy tűnik, hogy

---

¹⁰³ Elméletileg lehet nonprofit ICO vagy Token Sale, ami bonyolíthatja a helyzetet, mert a nonprofit sikerén alapuló nyereségvárázás továbbra is fennállhat.

elkerülni a "közös vállalkozás" kritériumát, és így elkerülni az értékpapírként való besorolást.

Az ajánlattevők nagy többsége - azok, akik valamilyen üzleti modellt integrálnak - jellemzően a teszt negyedik szakaszába kerülnek.

A negyedik tételt vizsgálva a SEC két fontos tényezőt vesz figyelembe, amelyek a DAO-t elítélték az említett ítéletben: a vezetői csapat alapvető erőfeszítéseit és a token-tulajdonosok korlátozott szavazati jogát.¹⁰⁴

Az "alapvető erőfeszítések" tétellel kapcsolatban a SEC megjegyzi, hogy a kulcskérdés az, hogy "a befektetőtől eltérő személyek által tett erőfeszítések a tagadhatatlanul jelentősek-e, azok az alapvető vezetői erőfeszítések, amelyek befolyásolják a vállalkozás kudarcát vagy sikerét".¹⁰⁵ A SEC szerint a DAO esetében a befektetők a menedzsment csapat alapvető erőfeszítéseire támaszkodtak, különösen a projektjavaslatok előterjesztése és a marketingtevékenységek (a weboldal, a fehér könyv és a termék reklámozásának egyéb eszközei) során.¹⁰⁶ Emellett fontos volt az is, hogy a blokklánc és a kriptopénz szakértőjeként tüntették fel magukat, olyannyira, hogy a befektetők rájuk támaszkodtak a döntések meghozatalában.¹⁰⁷ A vezetőség kiválasztotta a kurátorokat, akik kiválasztották azokat a projektjavaslatokat, amelyekről szavazásokat tartottak a befektetések és az elfogadás érdekében.¹⁰⁸ A SEC

---

¹⁰⁴ DAO vizsgálat, 101. l.ábjegyzet, 12-15. pont

¹⁰⁵ DAO Investigation, 101. l.ábjegyzet, 12. pont (idézi a *SEC v. Glenn W. Turner Enters., Inc.*, 474 F.2d 476, 482 (9th Cir. 1973)).

¹⁰⁶ DAO vizsgálat, 101. l.ábjegyzet, 12. pont

¹⁰⁷ *Id.*

¹⁰⁸ *Id.*, 18. o.

úgy találta, hogy ez a hatalom jelentős volt, és a vezetőség erőfeszítéseit

"elengedhetetlen" a vállalkozás sikeréhez.¹⁰⁹

A korlátozott szavazati jogokkal kapcsolatos rész tekintetében a SEC megállapította, hogy a részvényesek nem rendelkeztek jelentős ellenőrzéssel.¹¹⁰ A SEC két fő tényezőre hivatkozik e megállapításhoz: (1) a szavazati jogok "nagyraosztott felületesek" voltak; és (2) a tokenek tulajdonosai "széles körben szétszórtak" voltak, és "korlátozottan tudtak egymással kommunikálni".¹¹¹ A SEC szerint a jogok felületesek voltak, mivel a tulajdonosok csak olyan javaslatokról szavazhattak, amelyeket a kurátorok már jóváhagytak, és ezeket a javaslatokat gyakran szándékosan homályosan hagyták, hogy a szavazókat megfosszák az érdemi ellenőrzéstől.¹¹² A korlátozott kommunikációs képességgel kapcsolatban a SEC a platform pszeudonimitására hivatkozott: a platformon nem osztják meg a valós személyazonosságokat, ami megnehezíti a token-tulajdonosok számára, hogy szavazati erejüket egy blokkban konszolidálják.¹¹³

A SEC a közelmúltban végrehajtási eljárást indított a PlexCoin alapítói, ideiglenes korlátozó végzést és előzetes végzést kérve.¹¹⁴ A PlexCoin-ügy tényei különösen kirívónak tűnnek. A két személyesen megnevezett alperes, Dominic Lacroix és Sabrina Paradis-Royer, a következők

---

¹⁰⁹ *Id.*

¹¹⁰ *Id.*

¹¹¹ *Id.*

¹¹² *Id.*

¹¹³ *Id.*

¹¹⁴ *S.E.C. kontra Plexcorps*, 17-7007, panasz (S.D.N.Y. 2017. december 1.).

két québeci magánszemély, akik egy látszólag csalárd ICO-t működtettek.¹¹⁵

Lacroix

a múltban Quebecben értékpapírcsalásban bűnösnek vallotta magát, és ezt az információt nem hozta nyilvánosságra az ICO során, a vezetők anonimitását azzal indokolva, hogy attól tartottak, hogy a versenytársak levadásznák őket.¹¹⁶ Olyan szokatlan ígéreteket tettek, mint a 29 napon belüli "200% és 1354% közötti" hozam.¹¹⁷ És ahelyett, hogy a pénzeszközöket a technológia és a mögöttes platform fejlesztésére fordították volna, az alperesek a bevételt személyes kiadásaira használták fel.¹¹⁸

Még ha ezek a tények a *Plexcorpsban* kirívóak is, ez a kereset egy a SEC jelezte, hogy erőteljesen fel kíván lépni minden olyan csalárd ICO-val szemben, amely pump-and-dump rendszerekben vesz részt, amelyekben a vezetők félrevezető vagy csalárd állításokkal próbálnak nagy mennyiségű tőkét gyűjteni.

e. Adatvédelem és adóvégrehajtás

A pénzmosás megelőzésének és a megfelelő adóbeszedés biztosításának kérdésében nagyon bonyolult adatvédelmi kérdések forognak kockán. A jelenlegi megközelítés nem ragadja meg hatékonyan a legtöbb virtuális valutához kapcsolódó blokklánc-technológiában rejlő lehetőségeket.

---

¹¹⁵ *Id.* 1. pont.

¹¹⁶ *Id.* 4., 18. pont.

¹¹⁷ *Id.* 21. o.

¹¹⁸ *Id.* 5. pont.

Az egyik fontos kérdés a kormány számára az lesz, hogy végül is hogyan fog

egyensúlyt teremteni a végrehajtás előnyei között, hogy nyomon lehessen követni minden tulajdont és minden olyan pénzegységet, amely rendelkezik blokklánccal (ami végül majdnem az összes valutát és tulajdont jelentheti), és a polgárokat érintő adatvédelmi hátrányok között. A Bitcoin a jelenlegi koncepciójában már most sem anonim tranzakciós forma, mivel a legtöbb tranzakció nyilvános azonosítóhoz köthető, amely a tranzakciós oldalon történő regisztrációjuk alapján nyomon követhető a személyekhez.¹¹⁹ Ennek eredményeképpen egy adott Bitcoin története már most is viszonylag könnyen nyomon követhető.¹²⁰

Érdemes megemlíteni, hogy a különösen hozzáértő egyének képesek

lehetnek arra, hogy

a nyomon követés elől menekülve extra óvintézkedéseket tesznek a tranzakcióik elrejtése érdekében, és ez a fajta tevékenység és anonimitás az alapja a kriptovaluták használatán keresztül történő pénzmosás nagy részének.¹²¹ Ha a kormányzat megkövetelné a vagyonhoz kötött közhiteles azonosítók regisztrációját, akár egy kormányzati szervnél, akár pénzintézeteknél, ez különösen érzékeny adatkérés lenne, de olyan, amely jelentős potenciállal bírna a pénzmosás elleni küzdelemben, ezáltal növelve a beszedéseket és igazságosabbá téve a rendszert, mivel kevesebb ember kerülne el az adófizetési kötelezettséget.

---

¹¹⁹ *Néhány dolog, amit tudnod kell*, BITCOIN, <https://bitcoin.org/en/you-need-to-know>.

¹²⁰ *Id.*

¹²¹ Adam Ludwin, *Mennyire névtelen a Bitcoin? A Backgrounder for Policymakers*, COINDESK (2015. január 25.), <http://www.coindesk.com/anonymous-bitcoin-backgrounder-policymakers/>

f. A kriptopénz hivatalos szuverén elfogadása a kriptovaluta

jogi bonyodalmakkal járnak

A MazaCoin megnehezítheti a jelenlegi megközelítést, amely a kriptopénzeket tulajdonként kezeli. A MazaCoin egy indián őslakos aktivista által indított kriptopénz, amelyet az Oglala Sioux törzs hivatalos pénznemként fogadhat el.¹²² Mivel az amerikai őslakos törzsek szuverén nemzetnek minősülnek, az Egyesült Államok kormányának a MazaCoin-t tényleges pénznemként kellene elismernie az U.C.C. § 1-201(b)(24) alapján.¹²³ A tényleges pénznemként való megállapítás azt jelentené, hogy a virtuális pénznemet nem vagyonként kezelnék, hanem a pénznemre vonatkozó szabályok hatálya alá tartozna, amelyek a tőkenyeresség felértékelődésének elismerését írják elő, ha az ügyletenként 200 \$-t meghaladja.¹²⁴

Hasonló probléma már most is fennállhat, hiszen Dubai már most is elindított egy hivatalos állami kriptopénzt, az emCash-t, amelyet olyan egyszerű dolgokra lehet használni, mint a kávé, vagy akár a kormányzati szolgáltatásokért való fizetés.¹²⁵ Venezuela is követheti a példát, és tervezi egy hivatalos állami valuta bevezetését, amely mögött az olaj- és egyéb természeti erőforrás-készletek állnak.¹²⁶ Legalábbis az Egyesült Államoknak szüksége lehet arra, hogy

---

¹²² Timothy Bierer, *Hashing It Out*: 7 Case W. Reserve J.L. Tech. & Internet 79, 91 (2016).

¹²³ *Id.*

¹²⁴ 26 U.S.C. § 988 (2012).

¹²⁵ Jon Buck. "Dubai a világ első állami kriptopénzét bocsátja ki." COIN TELEGRAPH. Oct. 1, 2017. <https://cointelegraph.com/news/dubai-will-issue-first-ever-state-cryptocurrency>.

¹²⁶ Alexandra Ulmer & Deisy Buitrago. "Enter the 'Petro': Venezuela olajjal fedezett kriptopénz bevezetésére." REUTERS. Dec. 3, 2017 12:36PM.

hogy a hivatalos állami valutákat inkább valutaként, mint tulajdonként ismerjék el. A másik

lehetőség az lenne, ha teljesen eltekintenénk a tulajdonként való jellemzéstől.

g. Lehetséges adóügyi megközelítések

Az *Észak-Karolinai Bankintézet* dokumentuma két elsődleges megközelítést vázol fel a kriptopénz jelenlegi állami kezelésével kapcsolatban. Az egyik a "barter megközelítés"¹²⁷, a másik pedig a "hirdetett ár megközelítés"¹²⁸.

A "barter megközelítés" szerint Kentucky, New Jersey, New York és Wisconsin a virtuális valutát a szövetségi szabályozással összhangban tulajdonként adóztatja.¹²⁹ A forgalmi adót az ügyletben használt virtuális valuta ügylet napján érvényes árfolyamértéke alapján számítják ki.¹³⁰

Kalifornia és Washington a "hirdetett ár megközelítést" alkalmazza.¹³¹ A hirdetett ár megközelítés módszere nem teszi az adó kiszámítását bonyolult átlagos árfolyamoknak kitéve. A forgalmi adót azon az amerikai dollárban kifejezett ár alapján számítják ki, amelyet az eladó normális esetben kapott volna.¹³² Ezt a módszert könnyebb alkalmazni az eladók számára, mivel kevésbé számításigényes.

<https://www.reuters.com/article/us-venezuela-economy/enter-the-petro-venezuela-to-launch-oil-backed-cryptocurrency-idUSKBN1DX0SQ>.

¹²⁷ Kelly J. Winstead, *The North Carolina State Tax Treatment of Virtual Currency*: 21 N.C. Banking Inst. 501, 520 (2017).

¹²⁸ *Id.* 521. o.

¹²⁹ *Id.* 520.

¹³⁰ *Id.*

¹³¹ *Id.* 521. o.

¹³² *Id.* 521.

h. Ajánlott megközelítés

A kriptopénzek megfelelő adóztatásának meghatározásakor számos különböző tényező játszik szerepet. Ez a dokumentum olyan megközelítést javasol, amely a törvénykönyv logikai következetességét célozza, ugyanakkor figyelembe veszi a tágabb értelemben vett gazdasági hatásokat is. A kriptopénznek egy másik nemzet vagy indián törzs hivatalos pénznemeként való hivatalos elfogadásával járó potenciális következetlenségek bizonyítják, hogy a jelenlegi rendszer nehézkes.

A megfelelőbb megközelítés talán arra törekedne, hogy különbséget tegyen a befektetési vagy spekulációs céllal tartott kriptopénz és a fizetőeszközként való felhasználásra tartott kriptopénz között. Sajnos ez a feladat rendkívül nehéz lehet az ilyen szabály érvényesítéséhez szükséges képletek és nyomon követés miatt.

Feltehetően a magánszemélynek bizonyos százalékos forgalomhányadot kell felmutatnia a számláján annak bizonyítására, hogy a számla nem befektetési számla.

Egy ilyen szabály betartatása jelenleg logisztikailag nehézkes lehet, de a jövőben a technológia fejlődésével talán könnyebb lesz. Természetesen, ha egy rendszer sikeresen különbséget tesz a kettő között, a befektetési vagy spekulációs kriptopénzeket a jelenlegi rendszerhez hasonlóan (vagyonként), a fizetőeszközként használt kriptopénzeket pedig fizetőeszközként kellene adóztatni.

Továbbá a "barter" és a "hirdetett ár" megközelítés közötti döntés sem elhanyagolható. Mivel a barter módszerhez a kriptopénz hivatalos azonnali árfolyamára van szükség, valószínű, hogy a kereskedők csak a

elfogadják a legnépszerűbb virtuális valutákat, mint például a Bitcoin, de a kevésbé népszerű virtuális valutákat nem.

használt fajták.¹³³

A meghirdetett ár megközelítés azért is jobb, mint a barter megközelítés, mert az éjfélhez közeli tranzakciók pontossága miatt.¹³⁴ A barterrendszerben az ügyletek az ügylet napján érvényes átlagos piaci értéket használnák, így az egymástól egy másodpercnyi távolságra lévő ügyletek meglehetősen eltérő adókulcsokkal rendelkezhetnének.¹³⁵

Ezenkívül a kriptopénzek esetében a külföldi valutához hasonlóan de minimis kivételt kellene alkalmazni (csak 200 dollárnál nagyobb nyereség realizálása után kellene jelentést tenni).¹³⁶ Egy ilyen szabály fokozottan tájékoztatja majd a magánszemélyeket a követelményekről - és nagyobb valószínűséggel jelentik majd a nagyobb tranzakciókat, mivel a nagyon kis tranzakciókhoz már nem kapcsolódik megfelelési teher.¹³⁷

A SEC-nek megfelelőbb különbséget kellene tennie a "vanília" érmék között, amelyek kizárólag valutaként működnek, és a tokenek között, amelyek egy platform vagy vállalkozás rétegeit adják hozzá. Az egyszerű érméket, amelyeknek a valutaként való használaton kívül nincs más funkciójuk, valutaként kell kezelni, és a SEC-nek el kell ismernie, hogy ezek az érmék nem értékpapírok, mivel nincs mögöttes üzleti tevékenység. Természetesen a stabilitás

---

¹³³ Kelly J. Winstead, The North Carolina State Tax Treatment of Virtual Currency: 21 N.C. Banking Inst. 501, 530 (2017).

¹³⁴ *Id.*

¹³⁵ *Id.*

¹³⁶ *Id.* 533.

¹³⁷ *Id.*

és a kód biztonsága és a marketing erőfeszítések a vezetők a valuta elfogadottságának növelése érdekében minden bizonnyal szerepet játszik az érme értékében. Fontos, hogy sok esetben nem feltétlenül várható nyereség - mivel az elsődleges cél az lehet, hogy az ökoszisztémához való csatlakozás az érmét használó tárgyak megvásárlására és eladására. Az érme megvásárlása nem egy vállalkozásba való befektetés, hanem inkább egy új pénznemre való átállásként jellemezhető. Számos fejlődő ország valutáihoz hasonlóan a valuta értékét befolyásolhatja annak valószínűsége, hogy a valuta továbbra is fennmarad, az ország gazdasági ökoszisztémája és a pénzkínálatra vonatkozó politikák. Ha pusztán egy érméről van szó, amelynek nincs mögöttes üzleti tevékenysége, akkor úgy kell kezelni - mint valutát. Sőt, a SEC-nek érdemes lenne szabályozási menedéket létrehozni az ilyen típusú kriptovaluták számára.

A kérdés, hogy a SEC-nek hogyan kellene szabályoznia a tokeneket, sokkal érdekesebb.

és bonyolult. Néhány token szinte biztosan értékpapír, de néhányuk elkerülheti a Howey-teszt szerinti besorolást. A status quo azonban az, hogy a token induló vállalkozások jelenleg teljesen találgatják, hogy értékpapírok-e vagy sem.

A SEC-nek biztonságos kikötőket kellene létrehozni a tokenek számára, hogy elkerüljék az értékpapírként való besorolást. Ha a SEC úgy dönt, hogy hű marad a Howey-teszthez, akkor az egyik menedéket az olyan tokenek számára kell biztosítani, amelyek nem profitorientált üzleti vállalkozások. Ha a token nem hoz létre olyan mögöttes üzleti modellt, amelynek célja a pénzkeresés, a SEC-nek ki kell zárnia azt az értékpapírként való meghatározás alól.

Továbbá, ha a token jelentős szavazati és részvételi jogokat biztosít a az érme minden birtokosa számára az alapul szolgáló üzletet - a széles kommunikációs csatornákon és az érmék birtokosai közötti hatékony hatalom kiépítésén túlmenően -, akkor ez a helyzet biztonságos menedéket jelent az értékpapírként való besorolás ellen. Természetesen nehéz lehet egy token számára, hogy elérje ezt a megfelelési szintet, különösen, ha anonimitásra törekszik, de ez egy módot jelentene a SEC számára, hogy ösztönözze az identitás megosztását, és biztosítsa, hogy a tisztán spekulatív eszközök ne maradjanak szabályozatlanul. Emellett számos token szó szerint a tokenalapú ökoszisztémán belüli szolgáltatások vagy termékek megvásárlására szolgál. Ezeket is mentesíteni kellene.

A SEC arra is ösztönözheti a tokenfejlesztőket, hogy az ICO-t megelőzően indítsanak el egy tényleges mögöttes terméket vagy ökoszisztémát, mivel ez valószínűbb, hogy hogy ez nem egy pump-and-dump rendszer, és hogy kevésbé spekulatív eszköz lenne.

Valójában egyesek megjegyezték, hogy a "mások erőfeszítései" nem feltétlenül lépnek életbe, ha a termék vagy az ökoszisztéma már kiépült, mielőtt elegendő közösségi aktivitás lenne, mivel az emberek olyan rendszerbe vásárolnának, amely már nem mások vezetői erőfeszítéseire összpontosít, hogy a tokenek értékét növeljék.¹³⁸

Az ICO-kkal való összehasonlítás szempontjából érdekes modell a tömegfinanszírozási kampányok szabályozási rendszere, amelyeknek speciális korlátozásokat szabott a

---

¹³⁸ Juan Batiz-Benet, Jesse Clayburgh & Marco Santori. "A SAFT projekt: Toward a Compliant Token Sale Framework" 9. PROTOCOL LABS. Oct. 2, 2017. <https://saftproject.com/static/SAFT-Project-Whitepaper.pdf>.

SEC.¹³⁹ A közösségi finanszírozás korlátozza mind az adománygyűjtők, mind az adományozók képességét arra, hogy részt vesznek a programban. Az adománygyűjtők számára korlátozzák, hogy egy adott évben mekkora összeget gyűjthetnek össze: a vállalatok egy adott évben legfeljebb 1 070 000 USD-t gyűjthetnek össze.¹⁴⁰ Az adományozókat jövedelem és nettó vagyon alapján korlátozzák: a legalacsonyabb határérték 2200 dollár, a leggazdagabbak számára pedig 107 000 dollár.¹⁴¹ A SEC azt is előírja, hogy minden egyes crowdfunding-felajánlást kizárólag egy, a SEC és a FINRA által regisztrált online platformon keresztül lehet lebonyolítani.¹⁴² Mivel a vállalati crowdfunding-kampányok esetében a korlátok meglehetősen alacsonyak, ezeket nem szabad megismételni az ICO-k esetében, mivel az ICO-k jellemzően inkább a világméretű közönségre irányulnak, mint a crowdfunding-kampányok, és elsődleges hatásuk az lehet, hogy az amerikai állampolgárokat megfosztják a potenciálisan jövedelmező befektetési lehetőségektől. Ugyanakkor nagy ok lenne arra, hogy az értékpapírnak minősülő tokenektől megköveteljék, hogy ICO-jukat a SEC vagy a FINRA által bejegyzett közvetítőnél regisztráltassák. Ez a rendszer biztosítaná, hogy egy független, az amerikai hatóságoknak felelős, bejegyzett vállalat felügyelje az ICO-t, és megakadályozza a csalárd tevékenységek előfordulását.

---

¹³⁹ "A közösségi finanszírozás szabályozása: A Small Entity Compliance Guide for Issuers". ÉRTÉKPAPÍR- ÉS TŐZSDEFELÜGYELET. 2017. április 5.
<https://www.sec.gov/info/smallbus/secg/rccomplianceguide-051316.htm>

¹⁴⁰ *Id.*

¹⁴¹ *Id.*

¹⁴² *Id.*

2. *A mesterséges élet adózási kérdései*

Konkrétan a jognak számos, a mesterséges intelligenciával kapcsolatos kérdéssel kell megküzdenie, például azzal, hogy a mesterségesen intelligens lényeket "személyként" kell-e kezelni, hasonlóan az emberek és a vállalatok adóügyi kezeléséhez.¹⁴³ Ez azért fontos kérdés, mert ha adózási kontextusban személyként kezelnénk őket, akkor felelősséggel tartoznának az adóbevallásokért, és potenciálisan felelősek lennének bármilyen bűncselekményért, beleértve a helytelen adóbevallást is. Míg más adóügyi dokumentumok megközelítették azt a kérdést, hogy ezeket a lényeket "személyként" kell-e kezelni, olyan filozófiai kritériumokat használtak a személyiség meghatározó tényezőjeként, mint például a "tudat" vagy a "lélek" birtoklása.¹⁴⁴ Ez az írás kissé eltérő megközelítésben a személyiség kérdését az ilyen kezelés gyakorlati következményeinek vizsgálatán keresztül tárja fel a büntetőjogi felelősség és a joghatósági meghatározás összefüggésében.

a. Büntetőjogi felelősségre vonható-e a mesterséges intelligencia?

adócsalásért vagy másoknak adócsalás tanácsolásáért?

Érdekes elméleti kérdés - amely a közeljövőben megszűnik "elméleti" lenni -, hogy ki lenne felelős abban az esetben, ha egy autonóm robot *szándékosan* hibásan nyújtana be saját adóbevallását, mert úgy ítélte meg, hogy a felfedezés valószínűsége alacsony a felfedezés előnyeihez képest.

---

¹⁴³ *Id.*

¹⁴⁴ *Id.* 1258.

a kitérés? Egyszerűbben fogalmazva, létezik-e olyan dolog, hogy mens rea, vagy büntetőjogi

szándék, mesterségesen intelligens lények számára? Lehet egyáltalán szándékuk?

- i. *A jelenlegi technológia nem teszi lehetővé a büntetőjogi rendszer egyik fő célkitűzését sem azáltal, hogy a robotokat büntetőjogi felelősségre vonja.*

Akár megtorló, elrettentő, rehabilitációs vagy cselekvésképtelenné tevő szerepe van a büntetőjognak,¹⁴⁵ potenciálisan veszélyeztetjük ezeket a célokat egy olyan rendszerben, amelyben autonóm gépi lények vannak. A jelenlegi fejlemények szerint előreláthatóan nem tudják kifejezni azokat az alapvető emberi érzelmeket, amelyek az embereket elrettentésre vagy rehabilitációra készítik - és nehéz lenne azzal érvelni, hogy a gépen való bosszúállás sikeresen igazolná az emberi sérelmet. És bár egy gépet a kódjának frissítésével "mozgásképtelenné lehet tenni", nem biztos, hogy könnyen felderíthető a kód azon részének pontos meghatározása, amely a gépet ilyen viselkedésre készítette és ilyen viselkedést tanult meg.

A technológia azonban olyan szintre fejlődhet, hogy a számítógépek képessé válnak emberi érzelmek kifejezésére - és esetleg megtanulják, hogy a viselkedésre a megtorlás vagy az elrettentés jegyében reagáljanak.¹⁴⁶ Tekintettel azonban az ilyen fejlemények bizonytalanságára, a mesterségesen intelligens lényeket a büntetőjogi felelősség szempontjából még nem szabad "személyként" kezelni; bár a jövőbeni

---

¹⁴⁵ *A büntetőjog öt célja*, SWINDLE LAW GROUP (2014. január 18.), <http://www.swindlelaw.com/2014/01/the-five-objectives-of-criminal-laws/>.¹⁴⁶
Lásd Smith, supra note 15 ("[B]ut an app nem tudja megtenni a legemberibb dolgot: érzelmi kapcsolatot teremteni vele.").

a fejlődés lehetővé teheti, hogy a büntetőjogi büntetés hatékonyan módosítsa a magatartást a robotok. Az ilyen előrelépések megfelelővé tennék a "személyiség" keretrendszerét az ilyen lények számára.

ii. Más felek büntetőjogi felelőssége is helytelen

A programozó felelősségre vonása ilyen esetben szintén nem biztos, hogy ésszerű, különösen, ha nem látta előre a gép cselekedeteit (nem rendelkezne a szükséges mens rea-val). Annak sem lenne értelme, hogy a gépet birtokló vállalatnak vagy magánszemélynek szándékot tulajdonítsunk, mivel a gép önálló döntéshozatallal rendelkezik, és úgy van programozva, hogy részben mimikri útján tanuljon az embertől.¹⁴⁷ Továbbá a társaságokat visszatarthatja a fejlett technológiák alkalmazásától, ha ilyen felelősségi kockázat áll fenn ismeretlen vagy technológiailag nem bizonyított területeken. Ennek eredményeképpen olyan cselekmények, amelyek normális esetben bűncselekménynek minősülnének, mint például az adócsalás, potenciálisan csak polgári jogi bírsággal büntethetők, vagy pedig a büntetőjogi felelősség "igazságtalan" koncepcióját kockáztatják.

b. Mesterséges intelligens lényekkel kapcsolatos joghatósági kérdések

Egy másik kérdés, amelyre választ kell adni, hogy a kormány tiszteletben tartaná-e a mesterségesen intelligens lények külföldi illetőségüként való elismerését, ha azok adóparadicsomokból üzletelnek...

---

¹⁴⁷ Stacey Higginbotham, *Why Memory and Mimicry Are The Next Big Frontiers in Artificial Intelligence* (2015. december 4.), <http://fortune.com/2015/12/04/next-ai-frontier/>.

abban az esetben, ha "személyeknek" minősülnek. A működési mechanizmus a ezek a gépek valószínűleg továbbra is a "felhőn" alapulnak majd, ami az "internetalapú számítástechnika jelenségére utal, amely igény szerint megosztott feldolgozási erőforrásokat és adatokat biztosít számítógépek és más eszközök számára".¹⁴⁸ A Watsonhoz hasonló felhőalapú számítástechnikai rendszerek a tartalmakat az interneten, nem pedig egy fizikai helyen lévő konkrét szervereken tárolják; így a felhőben lévő mesterséges intelligens lények a világ bármely pontján bevezethetők lesznek anélkül, hogy az Egyesült Államokon belüli forrásból történő irányítást igényelnének.

Ráadásul még a mesterségesen intelligens robotok is, amelyeket egy az Egyesült Államokban székhellyel rendelkező vállalat vagy az Egyesült Államokból származó fejlesztő még mindig önállóan áttelepülhet egy adóparadicsomba, és ott folytathat üzleti tevékenységet. A robot által végzett munkát a program fejlesztésének helye alapján kell-e megadóztatni - ez extraterritoriális jogsértés lehet,¹⁴⁹ vagy a társaság székhelye, vagy akár a tényleges gép székhelye alapján, abban az esetben, ha az "személynek" minősül és lakóhelyet létesített?

Úgy tűnik, hogy erre a kérdésre nincs egyértelmű válasz, mivel az adójog az autonóm gépeket hasonlóan kezeli, mint a társaságokat személyként, de ez a kezelés nem biztos, hogy következetes.

---

¹⁴⁸ *Cloud Computing*, WIKIPEDIA, https://en.wikipedia.org/wiki/Cloud_computing (utolsó frissítés 2017. április 18.).

¹⁴⁹ *Lásd Extraterritorialitás*, WIKIPEDIA, <https://en.wikipedia.org/wiki/Extraterritoriality> (utolsó frissítés: 2017. április 18.).

a robotok megadóztatásának szükségességével, mivel egyre több adóköteles embert helyettesítenek.

munka.

c. Robotadó

Számos javaslat született a robotadóra, és még Bill Gates is felszólított, hogy adóztassák meg az autonóm gépeket, amelyek helyettesítik az egyének által jelenleg végzett munkákat.¹⁵⁰ Hivatalosan az Európai Parlament fontolóra vette (bár végül elutasította) egy ilyen adó bevezetését.¹⁵¹ Az európai állásfoglalás számos különböző etikai és pénzügyi következményét vizsgálta az összetettebb mesterséges intelligencia képességeknek.¹⁵² Az egyik ilyen alapelv olyan adó létrehozására utalt, amely "általános alapjövedelmet" biztosítana az emberek számára, hogy ellensúlyozza a munkaerő adókiesését.¹⁵³ Tehát bár a robotok jelenleg nem adóznak, a fontosabb kérdés az, hogy meg kellene-e adóztatni őket.

i. A robotadó előnyei

A robotadó lényege, hogy az emberi munkaerő munkahelyeinek robotok általi kiszorítása az emberek munkanélküliségének növekedését fogja okozni.¹⁵⁴ A sok ilyen munkahelyre kivetett adó kulcsfontosságú bevételi forrást jelent a kormányok és a

---

¹⁵⁰ Kevn J. Delaney. "A robotnak, amely átveszi a munkádat, adót kellene fizetnie, mondja Bill Gates." QUARTZ. Feb 17, 2017. <https://qz.com/911968/bill-gates-the-robot-that-takes-your-job-should-pay-taxes/>.

¹⁵¹ "Az Európai Parlament robottörvényt szorgalmaz, elutasítja a robotadót". REUTERS. (2017. febr. 16., 01:59) <http://www.reuters.com/article/us-europe-robots-lawmaking-idUSKBN15V2KM>

¹⁵² Lásd: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML%2BCOMPARL%2BPE-582.443%2B01%2BDOC%2BPDF%2BV0//EN>

¹⁵³ *Id.* 10/22.

¹⁵⁴ <http://www.economist.com/news/finance-and-economics/21717374-bill-gates-javaslat-felfedezés-az-automatizálás-kihívásról-felveti-miért-adóztatnak>

adóztatásuk elmaradása kisebb bevételi forrást eredményez, és így potenciálisan kevesebb forrás áll rendelkezésre a segélyek szétosztására az elszegényedettek vagy munkanélküliek között. A vállalatok és alkalmazottaik egyaránt adót fizetnek az alkalmazottaknak kifizetett bérek után.¹⁵⁵ A robotok jelenleg mentesülnek minden hasonló adó alól, így a vállalatok számára jelenleg nagy hatékonysági előnyökkel jár az emberi munkaerő robotokkal való helyettesítése.

ii. A robotadó hátrányai

A legfontosabb hátrányok a következők: i. a robottechnológiában az innováció elfojtásra kerül, és ii. a robotok által biztosított többlet termelékenység következtében az adóbevételek nem feltétlenül csökkennek.

Amint azt korábban már említettük, a robotok, amelyek jelenleg nem terhelik a béradót, a magas béradóval terhelt emberi munkaerőt váltják fel. Ez a nagy különbség nagy ösztönzést jelent az innovátorok számára, hogy gépeket fejlesszenek ki az emberi munka kiváltására. Ahogy a különbség csökken, úgy csökken a robotok alkalmazásával járó értékteremtés.

Így az innovátorok nem tudnak annyi értéket megragadni, és nem fognak olyan technológiákat létrehozni, amelyeknek magasabb különbözet esetén lehetett volna némi értékük, de most nincs, mert kevesebb értéket lehet megragadni.

A robottechnológia kis adóval vagy adó nélkül történő ösztönzésével a termelékenységnövekedés nagyobb lehet, mint egy magas adóval. A robotokat birtokló vállalatoknak továbbra is társasági adót kell fizetniük az ebből származó nyereség után. Az adóköteles

---

¹⁵⁵ <https://taxfoundation.org/what-are-payroll-taxes-and-who-pays-them/>

a humán munkahelyek kiszorításából származó bevételeket ellensúlyozhatja a nagymértékű nyereség a robot termelékenység. Emellett a robotok eladása után adót szednek be a vállalatoknak, ami nagyszerű bevételi forrás lehet, ha az eladott robotok száma az egekbe szökik a robotok új korszakában.

d. Ajánlott megközelítés

A találmányok és az innováció ösztönzésének lehetősége a robotok fejlesztésének e korai szakaszában nagyon nagy. Egy új technológiai terület fejlődésének korai szakaszában jobb stratégia az alacsony vagy az adómentesség.¹⁵⁶ Jellemzően hatékonyabbnak bizonyul a technológia megadóztatása akkor, amikor az már kiforrott az életciklusában. Az adóztatással való várakozás stratégiája biztosítja, hogy a korai szakaszban a fejlesztés és az innováció ne legyen akadályozva, és a későbbi szakaszban a termelékenységi előnyök elég nagyok lehetnek ahhoz, hogy az adó sokkal többet hozhat, mint másképp.

Később szükség lehet egy kis adóra, ha a robotok valóban kiszorítják az emberi munkaerő nagy részét. Érdekes megjegyzés, hogy ha a robotok valóban kiszorítják az emberi munkaerőt, akkor a vállalatok tulajdonosai (akik feltehetően a robotok nagy részét birtokolni fogják) lesznek a legnagyobb haszonélvezői. Ha e vállalatok részvényesei fogják a legtöbb hasznot, akkor megfelelő adókra lehet szükség annak biztosítására, hogy a jövedelemkülönbségek ne növekedjenek tovább.

---

¹⁵⁶ Lásd pl. <http://journals.aserspublishing.eu/jarle/article/view/189>.

B. Jobb célzás

A jobb célzottság elsődleges példája, amelyet ez a dokumentum javasol, az integrált adórendszer ötlete. Az integráció olyan adórendszerre utal, amely a személyi és a társasági jövedelemadó jelenleg különálló rendszereit egyetlen egységes rendszerbe egyesíti. Az egységes rendszer előnyei közé tartozik, hogy megszünteti a jelenlegi rendszerből eredő torzulásokat, például a keresett jövedelem előnyben részesítését az osztalékfizetés helyett, valamint az adósság előnyben részesítését a saját tőke helyett. Az integrált adórendszer megvalósításának elsődleges akadályja, hogy a vállalati jövedelem egyéni felosztását olcsón és hatékonyan nyomon lehessen követni.

A blokklánc lehetővé teszi a feletti nyomon követést, és nyilvántartást vezet

minden egyes

egyedi, korábbi tranzakciót, és erre lehetett alkalmazni, hogy az egyes részvények tulajdonosi nyilvántartását rögzítsék. Ez a rendszer lehetővé tenné a kormányok számára, hogy a társasági adót a társasági eredetű társasági adóval arányosan, a tulajdoni hányadok és az időszak függvényében állapítsák meg az egyes részvényesekre. Mivel minden digitális és valós idejű, ezt a technológiai fejlődést kellene alkalmazni egy integrált adórendszer létrehozására.

1. Integráció

1992-ben a Pénzügyminisztérium kiadott egy jelentést, amelynek címe: *A személyi és a társasági adórendszerek integrációja: A vállalati jövedelem megadóztatása egyszer [Treasury Report]*, amely dokumentálta az Egyesült Államok kétrétegű társasági adórendszerének aggasztó jellegét. A dokumentum konkrétan felvázol egy

a rendszer által okozott számos kulcsfontosságú torzulást, és számos ajánlást fogalmaz meg

olyan prototípusos rendszerek, amelyek orvosolnák ezeket a torzulásokat.

Az egyik prototípust, a "részvényesi felosztás" módszerét, más néven a partnerségi megközelítést a bizottság megemlíti, de végül elutasítja adminisztratív nehézségei miatt, valamint azért, mert némileg tökéletlenül képes kezelni a torzulások teljes körét, amelyet az átfogó vállalkozói jövedelemadó (CBIT) modell képes megoldani - bár a problémák és torzulások szélesebb körét próbálja orvosolni, mint az osztalékkizárási modell.¹⁵⁷

A részvényesek felosztása kiváló esettanulmány arra vonatkozóan, hogy a technológia hogyan javíthatja az egyes jövedelemtípusok célzottságát, és így segítheti az adók hatékonyabbá tételét. A modell politikáinak megvalósítása csökkentené a jelenlegi adórendszer hatékonysági hiányosságait és torzulásait. Amikor a kincstári jelentés 1992-ben hivatalosan javasolta a modellt, a nyomon követéssel és az adatgyűjtéssel kapcsolatos adminisztratív terhek közül sok leküzdhetetlennek tűnt, de a technológia fejlődése révén ezek sokkal könnyebben áthidalhatóvá váltak.

Ez a szakasz először általános áttekintést ad a modellről és annak fő céljairól. Ezután a megvalósítás előnyeit és hátrányait tárgyalja,

a technológiai változásoknak a modell megvalósíthatóságára gyakorolt hatására összpontosítva.

---

¹⁵⁷ Lásd általában Department of the Treasury, *Integration of the Individual and Corporate Tax Systems: Taxing Business Income Once* [a továbbiakban: *Treasury Report*] (1992), <http://www.treasury.gov/resource-center/tax-policy/Pages/integration-paper.aspx>.

a. A részvényesi allokációs módszer áttekintése

A részvényesi felosztási prototípus legfontosabb előfeltevése az, hogy a társasági jövedelmet a részvényesek között felosztják, amint az keletkezik, majd a társaság megfizeti az adókat,¹⁵⁸ amelyeket aztán a részvényesek között osztanak fel.¹⁵⁹ A részvényesek ezt követően a befizetett társasági adókat és az igényelt társasági adójóváírásokat felhasználhatják személyes adóik beszámítására.¹⁶⁰ Emellett a részvényesek a társasági adókulcs és az egyéni marginális adókulcsuk közötti különbséget felhasználhatják egyéb személyes adókötelezettségük kiegyenlítésére, de nem igényelhetnek visszatérítést a jóváírásokon keresztül.¹⁶¹ Hasonló veszteségelengedések vonatkoznának a társasági többletvesztésekre is, amelyeket a részvényesek nem igényelhetnének vissza áthárított alapon, a társasági adóelkerülések terjedésének megakadályozása érdekében.¹⁶²

b. A modell fő céljai

i. Megszünteti a nyereség vállalati megtartása és a kifizetés közötti eltérést

A részvényesi allokációs modell egyik legfontosabb célja, hogy egyensúlyt teremtsen a vállalat azon preferenciája között, hogy a nyereséget megtartsa, szemben a nyereség felosztásával.¹⁶³ A modell azért éri el ezt a célt, mert a visszatartott nyereség tényleges adókulcsa azonnal felosztásra kerülne, és pontosan azzal az adókulccsal adózna, amivel

---

¹⁵⁸ A prototípus alternatívaként úgy is kialakítható, hogy a magánszemélyek viselik az adófizetés terhét. *Lásd a Kincstári jelentés 33. pontját.*

¹⁵⁹ *Id.* 27. o.

¹⁶⁰ *Id.*

¹⁶¹ *Id.* 27-28.

¹⁶² *Id.* 28.

¹⁶³ *Id.* 29.

az egyéni részvényes kamatlába, amely ugyanaz lenne, mint egy a részvényesek részére történő felosztás.¹⁶⁴ Mivel a társaság és részvényesei adózási szempontból közömbösek lennének a felosztás és a nyereség megtartása között, a társaság adóügyi okokból már egyik magatartást sem folytatná.

ii. Csökkenti a nem társasági forma iránti előítéletet a társasági formával szemben

A kincstári jelentés a jelenlegi rendszer torzulását a nem vállalati tőke előnyben részesítésével szemben a vállalati tőkével szemben is azonosítja.¹⁶⁵ A jelenlegi rendszerben a nem vállalati tőke megtartja az áthárított státuszt, és így az egyéni részvényes szintjén adózik. Ez a rendszer jelentősen eltér a C-társaságok jelenlegi adóztatásától, amely mind a társasági, mind az egyéni részvényesi szinten történik.¹⁶⁶ A részvényesi allokációs modell azonban kiegyenlítené a két adókulcsot azáltal, hogy a vállalati tőke adóztatását a nem vállalati tőke adóztatásával - az egyéni részvényesi adóval - egyenlővé tenné.¹⁶⁷

Érdemes megemlíteni, hogy bár az új rendszer kiegyenlítené a vállalati és a nem vállalati tőke adókulcsát, még mindig maradna némi adómérték.

határozott előnyök a nem vállalati tőke számára. Az egyik példa a veszteségek áthárításának lehetősége a személyegyesítő társaságok esetében, ami a prototípusban nem szerepel a következők esetében

---

¹⁶⁴ *Id.*

¹⁶⁵ *Id.* vii.

¹⁶⁶ *Id.* 29.

¹⁶⁷ *Id.*

társaságok az adóelhelyezéssel való visszaélés lehetősége miatt.¹⁶⁸ Annak ellenére azonban, hogy ezen egyenlőtlenések megléte ellenére a társasági forma számos nem monetáris előnyt biztosít, mint például a felelősségvédelem, a folyamatosság és a strukturális rugalmasság a befektetők megszerzése során.¹⁶⁹ Tehát, bár a társasági és a nem társasági tőke között létezik néhány kisebb különbség, a status quo jövedelemadóztatásában a fő különbség megszűnne, és ennek eredményeként a társasági tőke ugyanazt az effektív adókulcsot élvezné, mint a nem társasági tőke.

*iii. Csökkenti a vállalati adósságfinanszírozás
részhajlását a részvényfinanszírozással
szemben*

A kincstári jelentés egy másik kulcsfontosságú torzulásként említi, hogy a jelenlegi rendszer a finanszírozás során a vállalati adósságot részesíti előnyben a saját tőkével szemben.¹⁷⁰ E torzulás egyik fő oka az, hogy a finanszírozó fél két adóztatási szintnek van kitéve, ha tőkét vásárol a társaságtól: a társaság adót fizet a nyeresége után, majd a magánszemély tőkenyereségadókat fizet a felosztás (vagy eladás esetén a tőkenyereség) után. A társaságnak adósságot felajánló magánszemély azonban csak egy adószintet fizet, amelyet a kamatjövedelemre vetnek ki (amely nem tartozik a társasági szintű adóztatás korábbi szintjébe).

---

¹⁶⁸ *Id.* 30.

¹⁶⁹ *Id.*, 1. o.

¹⁷⁰ *Id.* vii.

Elméletileg a részvényesi felosztási módszer azonos arányt biztosít mind a vállalati adósságok, mind a saját tőke adóztatása. A vállalati adósság adóztatása nem változik a jelenlegi rendszerhez képest a részvényesi felosztási rendszerben: az adóztatás az egyes részvényeseket terheli, a saját egyéni adókulcsuk szerint. A vállalati részvények adóztatása azonban a jelenlegi rendszer két szintű (vállalati és egyéni tőkenyereség) adóztatásáról egyetlen adózási szintre változik, amelynek adómértéke megegyezik a vállalati adósság adóztatásával (az egyéni részvényesek szintjén).¹⁷¹

Amint arra utaltunk, a vállalati adósság- és tőkekamatlábak kiegyenlítése a

következő

elméletben tökéletes, de a gyakorlatban nem lesz tökéletes. Az enyhe, fennmaradó torzulás fő oka az, hogy a társasági adósság nem számít bele a részvényesi alapba, mint a személyegyesítő társaságok esetében; továbbá az eszközök belső alapját nem növelik a társasági részesedések árával megegyező mértékben.¹⁷² Ez a két előny még mindig jelentősen előnyben részesíti az adósságot a saját tőkével szemben. Az, hogy a társasági részvényesek nem élvezhetik ugyanezeket az alapot érintő előnyöket, azt jelenti, hogy a társasági adósság még mindig némileg előnyösebb a társasági részvényekkel szemben.

Ezenkívül érdemes megemlíteni, hogy a torzulás részben azért is bekövetkezik, mert a jelenlegi rendszer levonást biztosít a vállalati kamatfizetések után, de nem nyújt hasonló kedvezményt a saját tőke esetében.¹⁷³ A kongresszus elméletileg

---

¹⁷¹ *Id.* 29.

¹⁷² *Id.* 31. o.

¹⁷³ *Id.*

megváltoztatni ezt a rendszert, hogy kiegyenlítse a kettőt, ami sokkal egyszerűbb lenne, mivel a ugyanabban a rendszerben fognak működni.

2. Az integráció előnyei és hátrányai

a. A modell legfontosabb előnyei

i. Az átmenet megkönnyítése

Míg a jelenlegi adózási rendszerről az osztalékkizárási modellre való áttérés meglehetősen zökkenőmentes lenne, és még bevezetési időszakot sem igényelne,¹⁷⁴ addig a részvényesek felosztásának módszere valamivel nehezebb átmenetet jelenthetne, de valószínűleg az új technológiával még mindig meglehetősen egyszerű lenne. A pénzügyminisztériumi jelentés megjegyzi, hogy lenne egy átmeneti időszak, amikor a társaságoknak "a részvényesek jóváhagyását kellene kérniük a forgalomban lévő részvények feltételeinek módosításához", hogy lehetővé tegyék az új felosztási rendszer alkalmazását.¹⁷⁵ Ezt a jogi átmenetet követően a Pénzügyminisztérium elsődleges kifogásait a "társasági jövedelem nyomon követésének és a részvényalap kiigazításának bonyolult rendszere" ellen emelte, amelyre egy ilyen rendszerben szükség lenne.¹⁷⁶ A jelentés óta bekövetkezett technológiai változások azonban kiküszöbölik a nyomon követési rendszer bonyolultságának nagy részét: A felhőalapú számítástechnika lehetővé tette, hogy a nyomon követés gyakorlatilag zökkenőmentes legyen, mivel az összes érintett tranzakcióban részt vevő fél valós időben frissítheti a jövedelmeket, és egy durva

---

¹⁷⁴ Pénzügyminisztérium, *A Recommendation for Integration of the Individual and Corporate Tax Systems* 19 (1992), <http://www.treasury.gov/resource-center/tax-policy/Documents/recommendation-for-integration.pdf>.

¹⁷⁵ *Kincstári jelentés*, 33. o.

¹⁷⁶ *Id.* 91. o.

becslést mindig ki lehet szűrni az ilyen adatokból.¹⁷⁷ Valószínűleg ésszerű feltételezés, hogy a vállalatok zökkenőmentesen át tudják állítani adatkezelésüket oly módon, hogy az megfeleljen a részvényesi felosztási modell követelményeinek, sokkal kisebb költségekkel és nagyobb sebességgel, mint ahogyan azt 1992-ben korábban elképzelték.

ii. Relatív intuitivitás és a status quo-tól való alacsony eltérés

Amellett, hogy az átmenet meglehetősen egyszerű, a részvényesek felosztásának modellje meglehetősen intuitív, és kis mértékben eltér a jelenlegi jogtól. Bár a részvényesek felosztásának modellje nem olyan kis mértékben tér el a jelenlegi helyzettől, mint az osztalék kizárásának modellje, nem törekszik az adózási mechanizmusok teljes megváltoztatására, mint ahogyan azt a CBIT megkísérli. A kódexhez szükséges legfontosabb változások a jövedelem felosztására vonatkozó szabályok és új jelentéstételi mechanizmusok hozzáadása.¹⁷⁸ Mivel a jelentés óta bekövetkezett technológiai változásoknak lehetővé kell tenniük, hogy ez a nyomon követés és felosztás sokkal egyszerűbben történjen, a status quo-tól való relatív eltérés e rendszer esetében meglehetősen alacsony.¹⁷⁹

Emellett az új rendszer előfeltételei meglehetősen intuitívak. Egyszerűen

fogalmazva,

minden vállalati és nem vállalati jövedelem a részvényesek egyéni adókulcsa szerint adózik.

---

¹⁷⁷ Infra III.3. szakasz.

¹⁷⁸ *Kincstári jelentés*, 33. o.

¹⁷⁹ Infra III.3. szakasz.

b. Legfontosabb hátrányok

i. Nehéz adminisztrálhatóság

A részvényesi felosztási rendszer adminisztrációja valamivel bonyolultabb, mint az osztalékkizárási modellé. Mint korábban említettük, a részvényesi felosztási rendszer egy összetett nyomon követési rendszert igényel, amely az összes összesített jövedelmet felosztja a részvényesek között.¹⁸⁰ Ezzel szemben az osztalékkizárási prototípusa viszonylag elhanyagolható mértékű változtatást vagy kiigazítást igényel a társasági jogalanyok adózási folyamatában. Az IRS lenne felelős a jövedelemnyilvántartás egyéni szintig történő nyomon követéséért.¹⁸¹ A nyomon követésnek ez a sokkal szélesebb köre minden bizonnyal többletkövetelményt jelent az IRS számára, de a technológia fejlődése miatt ez minden bizonnyal nem jelent akkora nehézséget az ügynökség számára. Konkrétan a big data technológia növelte az IRS ellenőrzési képességeit; a processzorok sebessége és a felhőalapú számítástechnika is lehetővé teszi a vállalatok számára, hogy könnyebben frissítsék a jövedelmi adatokat valós időben. Az IRS kihasználhatja a számítógépeket az egykor nehéz ellenőrzési feladatok automatikus elvégzésére, amelyeket a részvényesi felosztási modell jelenthetett.

ii. Jövedelem időzítési probléma

A részvényesi integrációs modell talán legnagyobb problémája a jövedelem időzítésének problémája. A jelenlegi rendszer úgy működik, hogy az osztalékot az osztalék nyilvántartási napján fizetik ki, majd az osztalék kedvezményezettje adót fizet.

---

¹⁸⁰ *Kincstári jelentés*, 35. o.

¹⁸¹ *Id.*

az elosztásról.¹⁸² A részvényesi integráció prototípusa a következők felosztását javasolja a társaság minden egyes negyedévének végén az adott időpontban nyilvántartott részvényesnek fizetendő adót.¹⁸³ Az ilyen megállapodás azonban bizonytalanságot teremt a nyereséggel kapcsolatban, és ez a bizonytalanság megakadályozhatja az értékpapírügyletek létrejöttét.¹⁸⁴ Míg a negyedéves eredményhirdetések során általában nagy bizonytalanság és árfolyam-ingadozás lehetősége áll fenn, e kiutalások összefüggésében a tét sokkal nagyobb, mivel az adókat azonnal meg kellene fizetni. Ha az allokációkat év végén időarányosan végzik el, a részvények eladása után olyan események történhetnek, amelyek nagymértékben befolyásolják az eladó adókötelezettségét.¹⁸⁵ Például, ha az eladó februárban eladott egy részvényt, akkor még mindig felelősséggel tartozhat egy, az adott év decemberében bekövetkezett eseményért, ha a társaság úgy dönt, hogy az adókötelezettséget a részvényesek között a tulajdonszerzés időpontja alapján arányosítja.

Az időzítési problémák csökkentése érdekében a Kincstári jelentés a

következőket javasolja

a "valódi negyedéves könyvelési zárlatok" közzétételének lehetősége alapvetően megváltoztatná az éves adózási rendszert, és olyan szintű pontosságot követelne meg a negyedéves jelentésekben, amely nem volt megszokott.¹⁸⁶ Tekintettel arra, hogy a legtöbb társaságnak már most is negyedévente kell becsült adófizetést teljesítenie, ez az elrendezés talán nem teljesen tarthatatlan.¹⁸⁷ A technológiai fejlődés a

---

¹⁸² *Id.* 33-34. o.

¹⁸³ *Id.* 34.

¹⁸⁴ *Id.*

¹⁸⁵ *Id.*

¹⁸⁶ *Id.*

¹⁸⁷ *Id.*

a felhőalapú számítástechnikának sokkal jobb nyomon követési és jelentéstételi képességeket kell biztosítania.

amelyek a negyedéves könyvelés lezárását sokkal könnyebb feladatnak teszik, mint 1992-ben lehetett volna.¹⁸⁸

A jövedelem időzítésének kérdése tovább bonyolódik a társasági részvényesek esetében, mivel a társaságok nem nyújthatják be bevallásukat addig, amíg meg nem kapják az adókra és hitelekre vonatkozó információkat azoktól a társaságoktól, amelyekben részvényeik vannak.¹⁸⁹ Bár a Pénzügyminisztérium jelentése rámutat a jelentéstételi problémára, nem javasol megoldást. A felhőalapú számítástechnika és az élő adattovábbítások feldolgozásának képessége ismét megkönnyíti ezt a jelentéstételt, mivel a társaságok egyidejű adatainak kezelését jobban lehetővé teszi.¹⁹⁰ Mindazonáltal továbbra is szükség lehet valamilyen kiigazítási időszakra vagy más egyeztetési türelmi időre, hogy a vállalatok teljes mértékben kiegyenlíthessék számláikat.

iii. Alulfizetési probléma

Az államkincstári jelentés egy további problémaként említi azt a dilemmát, amely az adók alulfizetése esetén jelentkezik.¹⁹¹ A jelenlegi rendszer előírja, hogy a jövedelem vagy az adóhiány bármely kiigazítását az eredeti részvényesnek kell visszautalni.¹⁹² A jelentés megemlíti, hogy az eredeti részvényesek felkutatása egy adott időpontban megoldhatatlan feladat lehet, és egyszerűbb megoldást javasol.

---

¹⁸⁸ Infra III.3. szakasz.

¹⁸⁹ *Kincstári jelentés*, 35. o.

¹⁹⁰ Infra III.3. szakasz.

¹⁹¹ *Kincstári jelentés*, 35. o.

¹⁹² *Id.*

rendszer, amely ezeket a kiigazításokat tárgyévi kötelezettségként kezeli.¹⁹³ Mivel

a

a kötelezettségeket valóban az eredeti részvényeseknek kellett volna tulajdonba adniuk a tulajdonszerzés időpontjában, e javaslattal kapcsolatban méltányossági és normatív aggályok merülnek fel. Bár a jelentés nem említi, az egyik előrelátható probléma az, hogy ez a rendszer hátrányosan ösztönözheti a kulcsfontosságú vezetést a jövedelem és az adók manipulálására egy olyan időszakban, amikor nagy mennyiségű részvényt adnak el.

Szerencsére az eredeti befektetők felkutatása nem olyan leküzdhetetlen feladat, mivel az elektronikus korban a nyilvántartás igen részletes és pontos. Az adatfeldolgozás fejlődése automatizált számításokat és egyszerűbb módszereket eredményezett az eredeti részvényesek tájékoztatására a felelősség ilyen jellegű változásairól.

IV. Következtetés

A technológia óhatatlanul hatással lesz az adók hatékonyabb és eredményesebb kivetésének képességére. A történelmi tehetetlenséget élvező adókat a következő dimenziókból kell megvizsgálni, hogy lássuk, hogyan lehet javítani rajtuk: (i) jobb tranzakciókövető mechanizmusok (blokklánc és big data), (ii) az adóbevételek hagyományos forrásainak teljes felbomlása (pl. robotok és virtuális valuta), (iii) az adók jobb személyre és tételekre szabása. Megfelelő tervezés és végrehajtás esetén jobban azonosíthatók a visszatérítésre leginkább rászolgált személyek

---

¹⁹³ *Id.*

és a jogosultságokat pontosabban ki lehet osztani közöttük, és a jogosultságok korlátozható azokra a területekre, amelyeket a közrend diktál (például bizonyos szükségleti cikkekre).

A mesterséges intelligencia és a robotok fejlődésével az adózás számos alapvető feltételezését újra kell gondolni. A jövedelemadót, amelynek negyvenhét százaléka az egyéni jövedelemadó-bevallásokból származik,¹⁹⁴ újra kell gondolni, ha az emberek megszűnnek munkaerőt képezni. Figyelmeztetni kell arra, hogy a vagyoni egyenlőtlenségek súlyosbodhatnak, ha a robotok aránytalanul nagy arányban kerülnek a lakosság bizonyos szegmenseinek tulajdonába - az új adókat az ilyen típusú társadalmi fejlődésre tekintettel kell megtervezni.

---

¹⁹⁴ <http://www.cbpp.org/research/policy-basics-where-do-federal-tax-revenues-come-a-következő-címen>